

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Baksa Község
Önkormányzata**

2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	50
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	69
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	70
1. A HEP IT részletei	70
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	70
Jövőképünk.....	71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
3. Megvalósítás	87
3.1 A megvalósítás előkészítése	87
3.2 A megvalósítás folyamata	87
3.3 Monitoring és visszacsatolás	89
3.4 Nyilvánosság	90
3.6 Érvényesülés, módosítás	91
4. Elfogadás módja és dátuma.....	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló, 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Baksa Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Baksa Baranya megyében, az Ormánság határán fekszik. Első írásos említése 1247-ből származik, amely Baxa, Boxa néven említi a települést. A Baksa helynév személynévi eredetű, a Boksa, Bogsa régi szláv névből ered. Az első okiratokban a kovászdi vár (hajdani Valkó vármegye, mai Horvátország) katonanépei tulajdonában állt, területe pedig magába foglalta a mai Tengeri települést is. A patakot (régén Malomárok) Dobonuk néven említik.

A török hódoltság során, a szomszédos Rádfával ellentétben nem pusztult el. A második világháború után, a zsidóság kitelepítésével jelentősen csökkent a község lakossága. Ezután a tanács, majd a termelészövetkezet létrejött, az utóbbi erőszakos növény- és állatbehajtása sokakat űzött el a településről. 1957-ben alapították meg az ún. Ezüstkalász Mezőgazdasági Termelészövetkezetet, amely az évtizedek során mind nagyobb sikereket ért el, ezzel országos ismeretséget szerezve a községnek. Baksa a környék központi településévé vált, a szomszédos kisebb falvak lakóinak munka- és lakóhelyet biztosítva. A szövetkezet 1993-ban szűnt meg.

A rendszerváltást követő években központi szerepe megszűnt, fokozatosan jellemzőjévé válik az „alvóvárosi” státusz. Baksán már 1858-ban iskola épült és működött folyamatosan. A mai iskolát 1983-ban adták át, az óvodát több mint negyven éve építették. A település infrastruktúrája viszonylag jónak mondható, autóval, busszal történő megközelítése könnyű, Pécestől mindössze 20 km-re, Siklóstól és Sellyétől 27 km-re fekszik. A tömegközlekedés elsősorban Pécs viszonylatában kielégítő, a másik két nagyobb város nehezebben elérhető. Vasút nincs. A településen folyamatos rendeléssel felnőtt és gyermek háziorvos tevékenykedik, védőnői körzetközpont, óvoda és iskola központ a környező települések

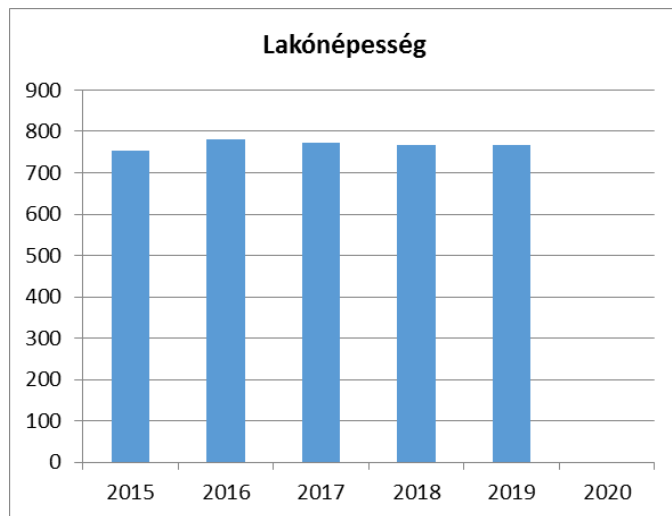
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

lakosságának. További szolgáltatások: családi bölcsőde, szociális étkeztetés, idősek nappali ellátása (idősek klubja), házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, könyvtár, teleház, posta, több élelmiszerbolt, fodrász. Az elmúlt évtized legnagyobb beruházása, egy integrált közösségi szolgáltató tér (IKSZT) építése, mely a falu teljes lakosságának nyújt kulturális és egyéb szolgáltatásokat. A településen két civil szervezet működik: a Baksai Horgászegyesület és a Baksai Sport Egyesület. Éveken keresztül működött a nyugdíjas Egyesület, mára már csak mint klub tevékenykedik.

A lakosságszám 2016-tól folyamatosan csökkenő tendenciát mutatott. 2019-ben azonban már emelkedett, nem a betelepülők, hanem inkább a születések számának növekedése révén. Új és kedvező árú építési telkek kialakításával próbál az önkormányzat idecsábítani fiatalokat, illetve elsősorban az itt élőket helyben tartani.

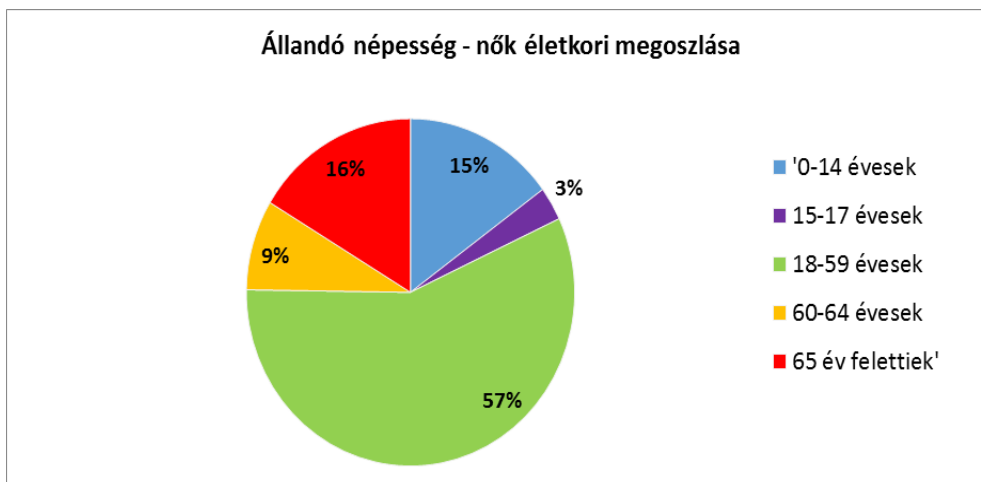
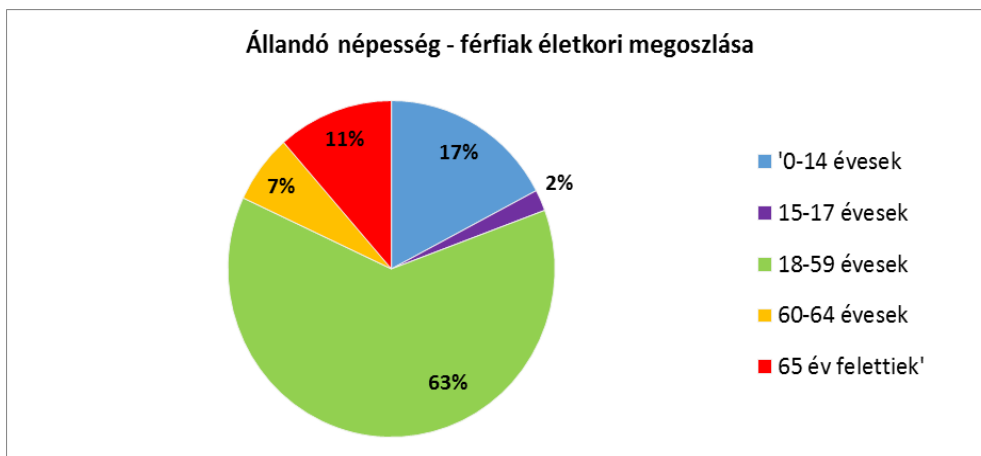
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	754	bázis év
2016	782	103,71%
2017	772	98,72%
2018	767	99,35%
2019	768	100,13%
2020	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	393	416	809	48,58%	51,42%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			30	3,71%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	68	62	130	8,41%	7,66%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	13	21	0,99%	1,61%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	246	238	484	30,41%	29,42%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	26	35	61	3,21%	4,33%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	45	68	113	5,56%	8,41%

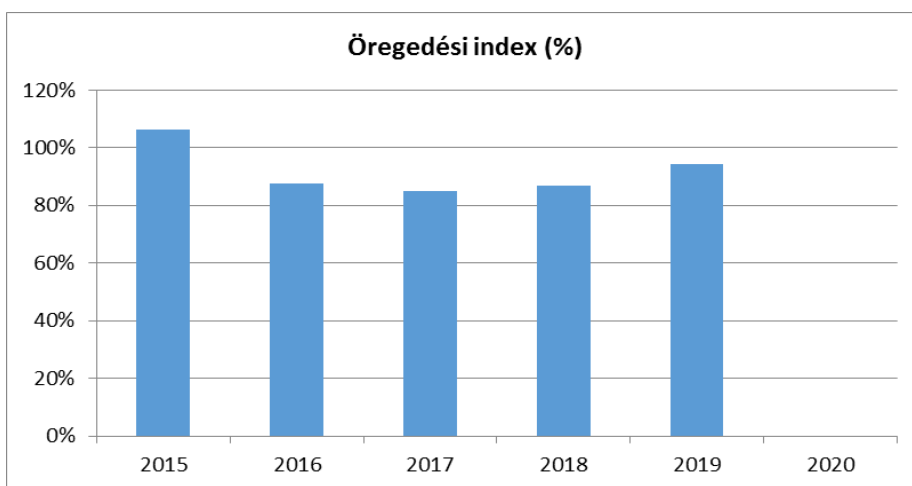
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 0-17 évesek aránya a nőknél és a férfiaknál egyaránt alacsony, ugyanakkor magas a 65 év felettiek száma a nőknél. A 18-59 évesek dominálnak, szinte egyenlő arányban mindkét nemnél.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	115	108	106,48%
2016	113	129	87,60%
2017	112	132	84,85%
2018	113	130	86,92%
2019	114	121	94,21%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	8,01
2016	45,57
2017	-16,73
2018	-9,10
2019	-2,61
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	1,33
2016	-6,51
2017	3,86
2018	6,50
2019	n.a.
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2017. óta a születések száma átlagban megelőzi a halálozásokét, a lakosság elvándorlása csökkenő tendenciát mutat 2017-hez viszonyítva, amikor egy hirtelen emelkedés történt, kiemelkedően többen távoztak a faluból, mint akik bevándoroltak.

Értékeink, küldetésünk

A tények, melyekkel szembe kell nézni: a településen és a közelben új munkahelyek az elmúlt 10 évben nem keletkeztek, az infrastruktúra lassan, főként csak pályázati forrásokból fejlődik, néhány családi vállalkozás, elsősorban a szolgáltatás területén próbálkozik. A legnagyobb helyi foglalkoztató az önkormányzat. A közfoglalkoztatás működik, de mára már nehézséget okoz ezeknek az álláshelyeknek a betöltése, mely az Önkormányzat feladatellátását is veszélyezteti. A munkanélküliség csökkent. Ennek ellenére még mindig nem elhanyagolható azoknak a száma, akik létbizonytalanságban élnek, számukra a kitörési pontokat helyben kell megkeresni, mert kívülről nem várható segítség. Az esélyegyenlőség biztosítása a perifériára szorult csoportok, egyének részére a legszükségesebb, a munkával, élhető és fenntartható lakóhellyel rendelkező, harmonikus életvitelt folytató, a gyermekeket megfelelően iskoláztató családok nem annyira érzik a kirekesztést és az egyenlőtlenséget, mivel biztonságban tudják, érzik magukat. Célcsoportokként más és más célkitűzést kell szem előtt tartani, melyek egy része kifejezetten a leszakadóban lévő csoportok esélyeinek javítására szolgál, más része viszont a közösség teljes szegmensét érinti. A közszolgáltatásokhoz, egészségügyi vizsgálatokhoz való hozzáférés valamennyi korosztály és célcsoport esetében kitűzött cél, az iskoláztatás, felnőttképzés elsősorban a gyerekek, nők esélyeinek javítását szolgálhatja, mivel ezen célok elérése a munkaerő piaci helyzetük javítását is magában hordozza. Másképp kell kezelni és más módszereket kell alkalmazni az idősek problémájára, az elmagányosodásra, az önmagukat egyedül nehezen eltartani képes egyedül élőkre. A mélyszegénység nem csak roma probléma, jelenleg a településen a jövedelmi helyzetek javultak, de így is több olyan család él itt, akiknek a helyzetén javítani a legnehezebb. Ők pont az alacsony iskolázottság miatt nem találnak más munkát, mint a közfoglalkoztatás, emiatt jövedelmük nagyon alacsony, így a normális élethez szükséges alapvető feltételeket is nehezen tudják megteremteni. Az önkormányzat az esélyegyenlőségi célkitűzéseiben anyagi javakat csak szűkösen tud nyújtani, ezért más módszert kell alkalmazni, ilyen lehet esetlegesen a háztáji növénytermesztés, állattartás elősegítése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Baksa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt)

intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A célcsoportokat érintően az Önkormányzat különböző helyi önkormányzati szabályozások alkotásával igyekszik biztosítani a település működését és fejlődését. Az időseket, munkanélkülieket és mélyszegénységben élőket egyaránt érinti az önkormányzat pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról és támogatásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 10/2021. (VII.30.) rendelete. Az önkormányzat szervezeti és működési szabályzata rendezi a lakosság széles körét érintő intézkedések elfogadását megelőzően történő civil szervezetekkel és a lakossággal való egyeztetés formáit.

Az önkormányzat rendelkezik 2008. óta Közoktatási Esélyegyenlőségi Tervvel, Településfejlesztési koncepcióval. Jelenleg nincs helyi szabályozás a nők és a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét érintően, a HEP IT hivatott ezt pótolni. Nincs külön szabályozás a romákra sem, mert semmi nem indokolja, ugyanolyan polgárai a településnek ők is, mint a nem romák. Baksán nem alakult ki szegregált lakótelep, elvegyülten élnek a romák és a nem romák.

Településrendezési terv és településszerkezeti terv is készült, mivel ezek kötelező részei a Helyi Építési Szabályzatnak, ezekben a dokumentumokban hangsúlyozottan kell szerepet kapnia a lakossági igényeknek, hogy élhető lakókörnyezet alakuljon ki. A programok megalkotásakor alapvető cél volt a kialakult településszerkezeten belül olyan övezetek kialakítása melyek harmonikusan illeszkednek a falusias lakóövezetbe, de lehetőséget biztosítanak az itt élőknek különféle gazdasági tevékenységek – jellemzően mezőgazdaság és állattartás, de ipari és szolgáltató, valamint turisztikai tevékenységek – folytatására is.

Idősügyi Tanács alakult Baksán 2013-ban és készült idősügyi Koncepció is. Az Önkormányzat vagyongazdálkodási tervvel és gazdasági programmal rendelkezik.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Ez alapján Baksa Község Önkormányzata a környék településeivel közösen létrehozta a Baksai Intézményfenntartó Társulást, mely a Baksai Óvoda fenntartásával, működtetésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatokat lát el. A Társulás települései: Baksa, Ócsárd, Kisdér, Tengeri és Téseny.

Az Önkormányzat a következő feladatait látja még el társulások formájában, illetve más településekkel együttműködve:

- a családsegítő és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása,
- védőnői szolgálat működtetése,
- házi orvosi, házi gyermekorvosi szolgálat működtetése,
- közös önkormányzati hivatal fenntartása,
- szociális alapelátások (szociális étkeztetés, idősek nappali ellátása, házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás) működtetése,
- családi bölcsőde működtetése.

A Pécsi Többcélú Agglomerációs Társulás által fenntartott Pécs és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Gyermekjóléti Alapellátási Központ és Családi Bölcsőde Hálózat (PKSZAK) intézményén keresztül történik a szociális étkeztetés, az idősek nappali ellátása, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a családi bölcsőde működtetése. A közös önkormányzati hivatalhoz 10 település tartozik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az adatokat a TEIR adatbázisából gyűjtöttük le, helyi adatgyűjtéssel egészítettük ki.

A rendelkezésünkre álló adatbázison kívül az önkormányzat nyilvántartásai (tanköteles gyermekek száma, HH és HHH gyermekek száma, segélyben részesülők, közfoglalkoztatásban résztvevők, stb) és a kötelező jelentések tartalmai adnak olyan adatokat, melyek információt szolgáltatnak az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Az adathiány a rejtett gazdaságból, illetve a munkaügyi központoknál már nem nyilvántartott, az ellátásokból régen kiesett személyek miatt viszont komoly torzító tényező.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

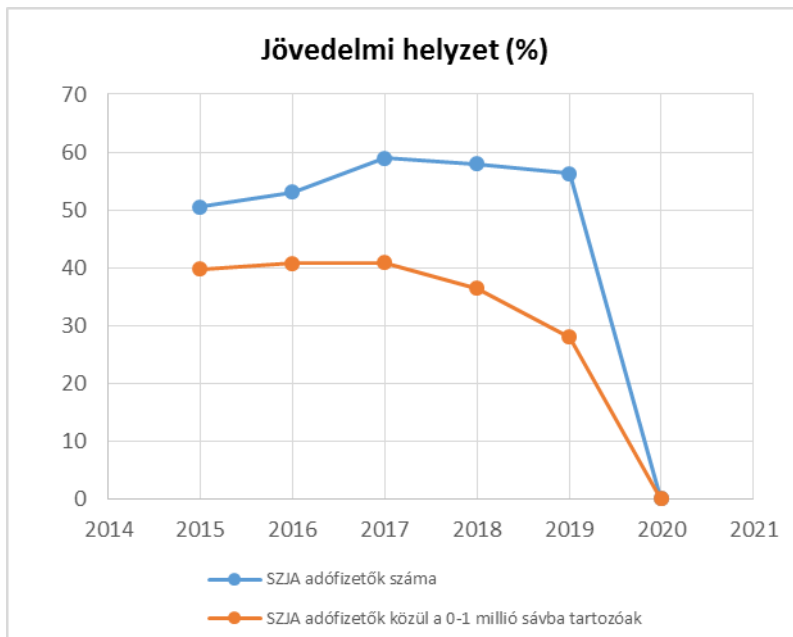
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység összetett jelenség, de nem lehet pusztán gazdasági, iskolai és képzettségbeli mutatókkal behatárolni. Baksára az elmúlt 10 évben nem volt jellemző a mélyszegénység, mint kategória. Néhány családot érintett, de ez a település népességéhez képest szerencsére elenyésző volt. Ez a mélyszegénység jellemzően a munka hiányában alakult ki. Dolgozna, de nem tud hol. Ezért hitelt vesz fel és ez önmagát generálja. Olyan csapdába kerül, ahonnan nehéz kikerülni. Ugyanakkor a kiadásokat senki nem szereti

csökkenteni, és enni is kell. Látható ez a szegényebb réteg lakókörnyezetén is, nincs pénz felújításra, komfortosabbá tételre már nem is gondolnak. A szükségesek megvannak, mint a víz, villany. Gáz már nem mindenhol. A számlák befizetetlenek, a védett fogyasztói körbe kerülnek. A körbe tartozók vegyesek, mert nem csak romákat érint a szegénység. És nem is jellemző, hogy romák lennének ebben többségben. A mélyszegénység egyértelműen nem roma kérdés. A faluban vannak jó módban élő romák és vannak mélyszegénységben élők is. Vannak jómódban élő nem romák és vannak mélyszegénységben élők is. Tény: a településen, még ha nem is szegregált módon, de az úgynevezett „rég” faluban él a romák többsége, míg az „új” faluban a jobb módú nem roma családok. De a régi faluban is élnek nem romák is, jó körülmények között, ezért nem lehet szegregációról beszélni. Önmagáért beszél az a tény, hogy az elmúlt 15 évben 4 házat kellett életveszélyessé minősíteni, és lebontatni, de mindegyik üres, nem lakott épület volt. Mindössze 2 házban nincs vezeték ivóvíz, de szinte minden házban van internet. A mélyszegénységben élők gyermekeinek is vannak igényei, ezeket a szülők igyekeznek kielégíteni. Összegezve, a település lakosságának egy része közelít a szegénységhez, de javuló tendenciát lehet tapasztalni. A mélyszegénységben élők saját helyzetükön nem tudnak segíteni, részben mert személyes nehezítő körülményeik (betegség, alkoholbetegség) miatt a perifériára szorulnak a munkaerőpiacon. Számukra komplexebb megoldások jelenthetnék a kitörési lehetőséget.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
Év	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	50,57	39,80
2016	53,12	40,78
2017	58,96	40,88
2018	57,97	36,46
2019	56,31	28,03
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az elmúlt években érzékelhetően megnőtt az SZJA adófizetők száma az állandó lakónépességhez viszonyítva. Ezzel párhuzamosan jelentősen csökkent azok aránya, akik az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartoznak. Mindez biztató képet fest a település lakóinak jövedelmi helyzetéről.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

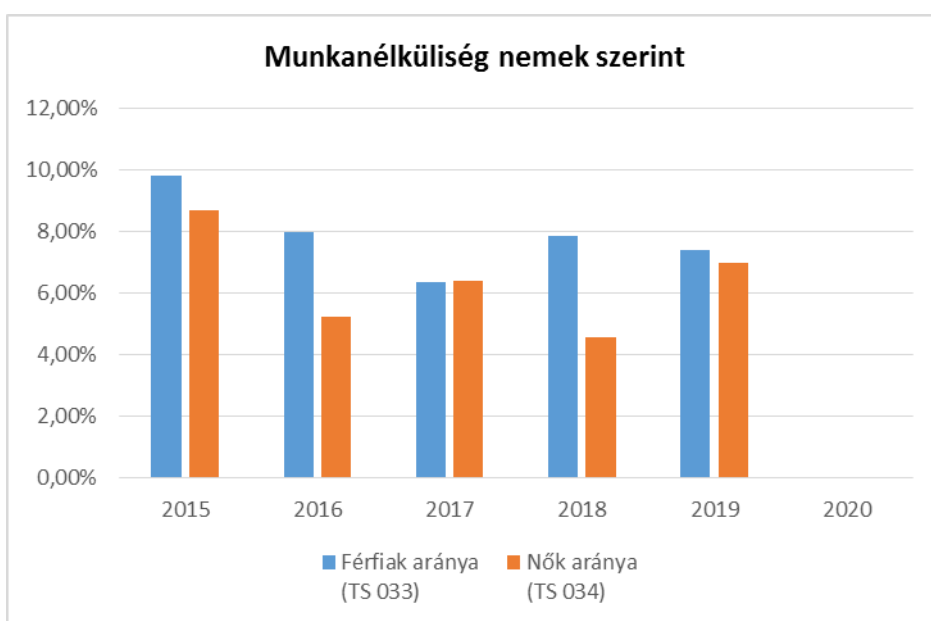
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A táblázatokból jól látszik, hogy a munkanélküliség aránya megfelel a magyar átlagnak. 2015. óta folyamatosan csökken, bár 2019-ben ellenkező irányban történt elmozdulás. A jelenleg rendelkezésünkre álló adatok alapján nem határozható meg, hogy ez a növekedés átmeneti, vagy tartós lesz, voltak-e a településre nézve negatív hatásai a koronavírus járványnak. A közfoglalkoztatottak száma viszont látványosan csökkent, csökken. Ez pedig arra utal, hogy a munkaerőpiacon sikerült elhelyezkedniük. A regisztrált munkanélküliek száma a 36-40 és a 46-50 év közötti korosztálynál magasabb a többi korosztálynál. Csökkenést mutat a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma, a pályakezdő állás keresők száma minimális.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	9,82%	8,66%	9,24%
2016	7,96%	5,24%	6,60%
2017	6,36%	6,38%	6,37%
2018	7,86%	4,55%	6,21%
2019	7,39%	6,96%	7,18%
2020	-	-	0,00%

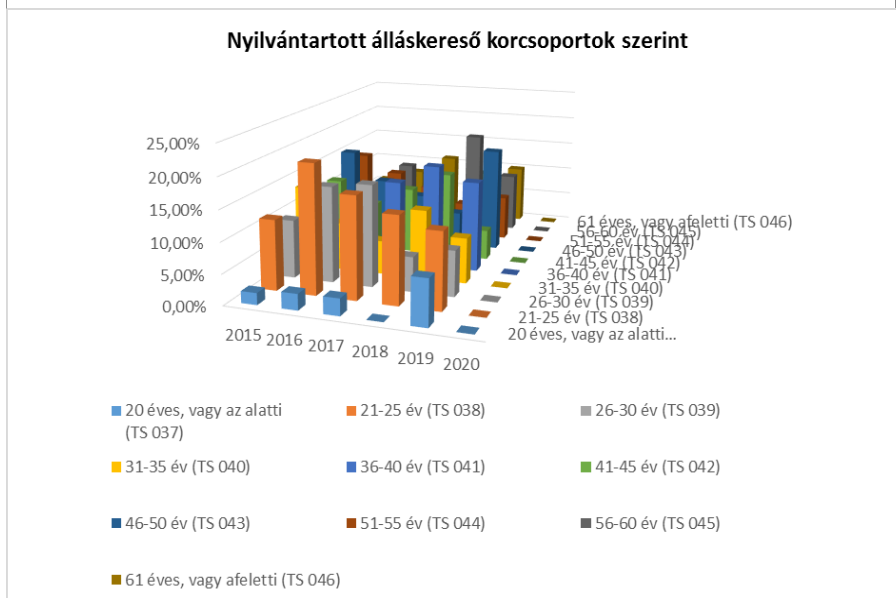
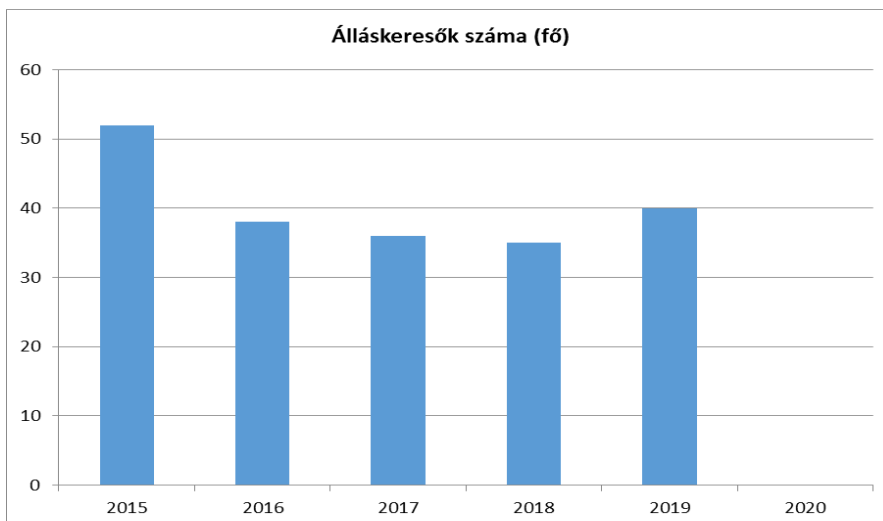
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		Fő összesen	52	38	36	35	40
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	1,00	n.a.	3,00	n.a.
	%	1,92%	2,63%	2,78%	-	7,50%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	8,00	6,00	5,00	5,00	n.a.
	%	11,54%	21,05%	16,67%	14,29%	12,50%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	6,00	6,00	2,00	3,00	n.a.
	%	9,62%	15,79%	16,67%	5,71%	7,50%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	7,00	3,00	2,00	4,00	3,00	n.a.
	%	13,46%	7,89%	5,56%	11,43%	7,50%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	2,00	5,00	6,00	6,00	n.a.
	%	11,54%	5,26%	13,89%	17,14%	15,00%	-

41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	3,00	4,00	5,00	2,00	n.a.
	%	11,54%	7,89%	11,11%	14,29%	5,00%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	8,00	4,00	3,00	2,00	7,00	n.a.
	%	15,38%	10,53%	8,33%	5,71%	17,50%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	7,00	4,00	3,00	2,00	3,00	n.a.
	%	13,46%	10,53%	8,33%	5,71%	7,50%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	4,00	2,00	6,00	4,00	n.a.
	%	5,77%	10,53%	5,56%	17,14%	10,00%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	3,00	4,00	3,00	4,00	n.a.
	%	5,77%	7,89%	11,11%	8,57%	10,00%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

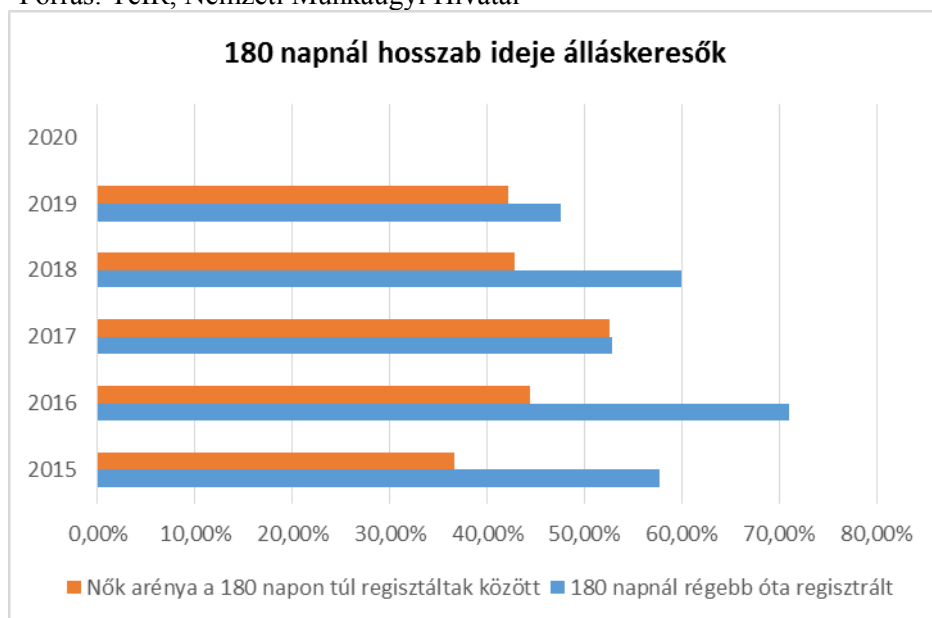

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	57,69%	36,67%
2016	71,05%	44,44%
2017	52,78%	52,63%
2018	60,00%	42,86%
2019	47,50%	42,11%
2020	-	-

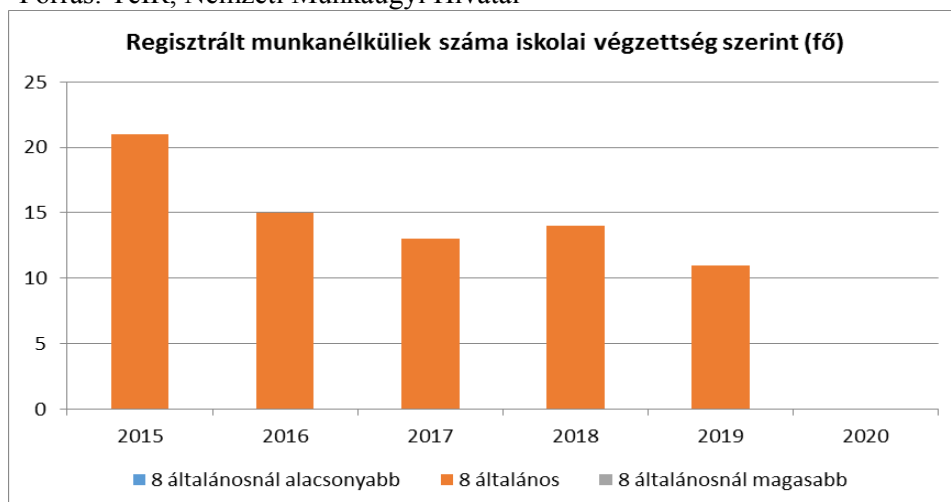
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	52	n.a.	-	21	40,38%	-	-
2016	38	n.a.	-	15	39,47%	-	-
2017	36	n.a.	-	13	36,11%	-	-
2018	35	n.a.	-	14	40,00%	-	-
2019	40	n.a.	-	11	27,50%	-	-
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A KSH legutolsó népszámlálásról közölt adatai országos szinten az iskolázottság terén jelentős javulást mutat. 2011-re a felnőtt lakosság csaknem fele érettségizett. településtípusonként azonban nagyon nagy különbségek vannak. Míg a fővárosban 100 felnőttből 70, a megyeszékhelyeken 60 tud felmutatni érettségit, addig a községekben ez a szám csak 33. Országos átlagban a felnőtt lakosság mindössze 5 %-nak nincs 8. általános iskolai végzettsége. Ez az arány az idősebb korosztályokban magas.

A Baksához hasonló kistelepüléseken nem mindig igaz, hogy az iskolai végzettség határozza meg a foglalkoztatottság mértékét. Helyben ennek nincs jelentősége, ugyanakkor a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők könnyebben találnak munkahelyet, de nem helyben, hanem más baranyai városokban. Érdekes, hogy Baksa például még pedagógust is Pécsről importál, mert az elmúlt évek során nem volt olyan baksai fiatal, aki pedagógusként végzett volna, és hazatért a helyi iskolába. Igaz ez a baksai önkormányzati hivatalra, ahol az öt dolgozóból csak két köztisztviselő helyi lakos. Baksa értelmiségből termel a legkevesebbet, és aki elvégez egy felsőfokú iskolát, nem marad Baksán, mert nincs hol. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat (iskola, óvoda, hivatal) de munkahelyet csak akkor tud kínálni, ha üresedés van, új munkahely nem jön létre. A 8. általánossal nem rendelkezők zömmel idősek, 60 év feletti. A nyilvántartott álláskeresők között szinte nincs olyan, aki legalább 8. általános végzettséggel ne rendelkezne. A 20 évesek, vagy az alattiak körében a pályakezdő álláskereső aránya a korcsoportban 7,5 %, ami elfogadhatónak mondható, de azt is mutatja, hogy egyrészt a fiatalok elvándorolnak Baksáról, másrészt más településen találnak munkát, ami viszont normális dolog, mert a munkaerő mobilizálhatósága Magyarországon amúgy is nagyon kicsi. Olyan távolságban, ami naponta megközelíthető (50-60 km) még vállal munkát, de a távolabbi munkahelyek, ahonnan csak hetente lehet a családhoz visszatérni, már nem vonzóak.

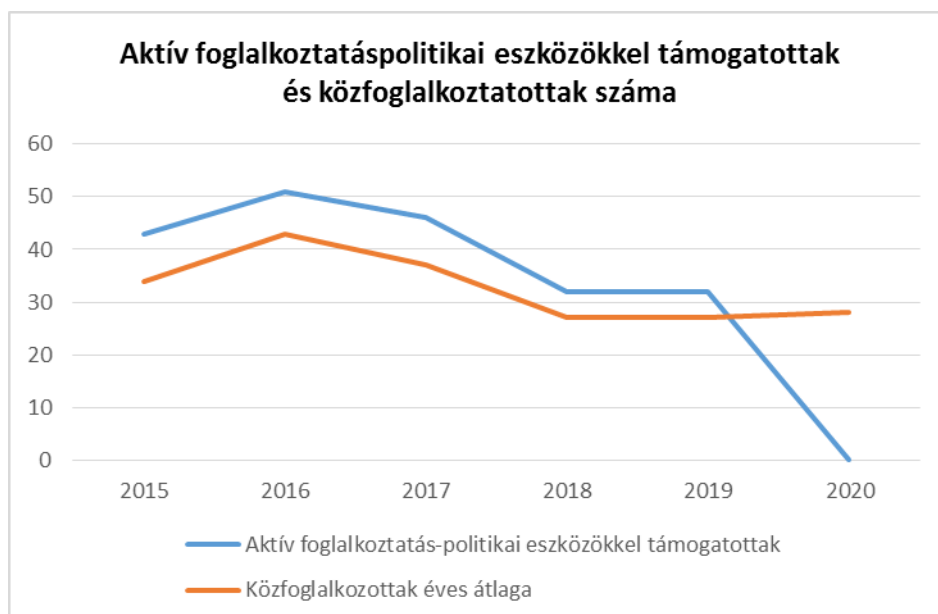
A nyilvántartott munkanélküliek között csökkent a 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	43	34
2016	51	43
2017	46	37
2018	32	27
2019	32	27
2020	n.a.	28

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Szerencsére a regisztrált munkanélküli száma jelentősen csökkent az elmúlt 5 évben Baksán. 2010. óta folyamatosan nőtt a közfoglalkoztatásban részt vevők száma, azonban ez a folyamat 2016. óta megfordult. Évről évre egyre kevesebb a közfoglalkoztatásba bevontak száma, amely várhatóan nem fog megállni.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Baksán a helyi vállalkozások száma évek óta stagnál. Jellemzően mezőgazdasági kisüzemek és egyéni mezőgazdasági vállalkozók működnek. A meglévő nagyüzemek jelenleg is főként baksai, illetve környékbeli személyeket foglalkoztat, illetve időszakosan az egyéni vállalkozók is. Ezeknél a munkáltatóknál már telített a munkaerő, bár a magánszféra részére nyíló pályázati forrásokból várhatóak olyan fejlesztések,

amelyek újabb munkahelyeket teremtenek. A többi vállalkozás jellemzően családi, ezért ott nem adódik munkaerőhiány, így a foglalkoztatást nem tudják segíteni. Az állami szektor a legnagyobb foglalkoztató, az önkormányzati hivatalban 5 fő, az óvodában 5 fő, az iskolában 15 fő dolgozik, de sajnos egy részük nem a helyi lakosok közül kerül ki, mert nincs helyben olyan végzettség, képesítés, mely szükséges lenne. Az iskolában évek óta több pedagógus is Pécsről jár ki tanítani, ami jelzi, hogy nem sok baksai gyermek végez olyan felsőfokú tanulmányokat, melyeket a helyi iskolában tudna hasznosítani. Az önkormányzati hivatal 5 dolgozója közül is 3 más településéről jár Baksára. Az idősek nappali ellátásában, illetve a családi bölcsődében helyiek dolgoznak, a háziorvosi rendelőben is, de a védőnő például már nem baksai lakos. Átfogóan lehet látni, hogy milyen végzettségek hiányoznak Baksán, a jövőben célszerű lesz ezekre orientálódni, mert költségtakarékosabb helybeli dolgozóval megoldani a feladatokat. Szükség lenne pl. iskolatitkár, kazánfűtő, karbantartó, takarító képzettségekkel megteremteni a helybeni munkaerőkínálatot.

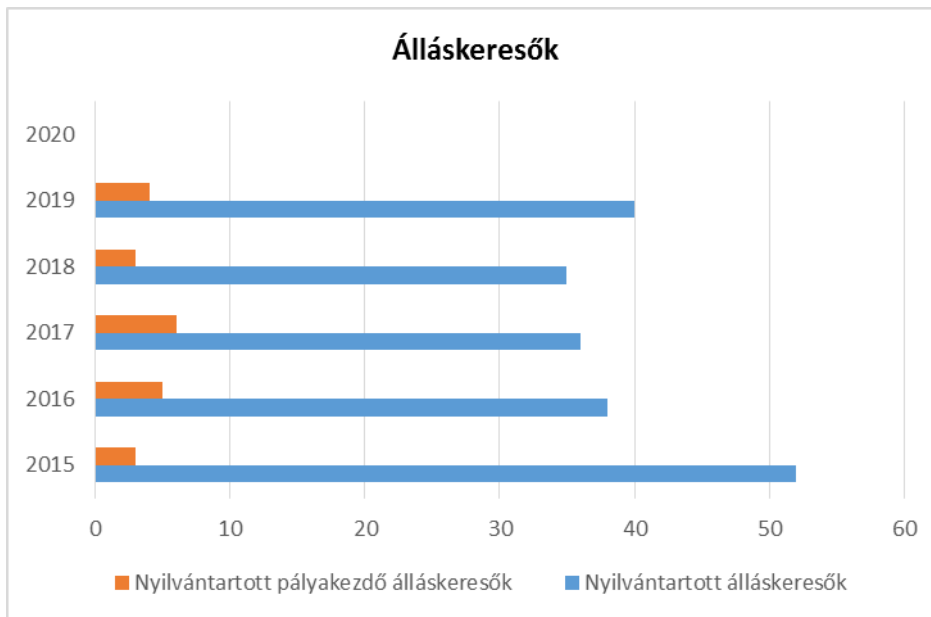
Ezzel párhuzamosan észrevehető, hogy a Baksára helyi iparüzési adót fizető nagyvállalkozások adóerőképessége folyamatosan csökken, évről évre kisebb bevételeket realizálnak, ők is munkaerő racionalizálásra kényszerülnek, ezáltal tovább csökken helyben a munkaerő felszívása.

A nagyobb városok, mint Pécs, Siklós, Sellye autóval és tömegközlekedési eszközzel is könnyen megközelíthetőek, 15-30 perc alatt, jó minőségű úton, de legfeljebb Pécs jöhet számításba, mint munkaerőpiac, mert az ormánsági Sellye legalább akkora munkanélküliséggel küzd, mint bármelyik környező település és Siklós is leszakadóban van foglalkoztatásban.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	52	3
2016	38	5
2017	36	6
2018	35	3
2019	40	4
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen elérhető munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program egy került megszervezésre, 2009-ben, szociális segítő képzés, melyen 14 fő vett részt és valamennyien sikeresen el is végezték. Visszacsatolás az elhelyezkedésükről annyi áll rendelkezésünkre, hogy egy fő biztos el tudott helyezkedni. 2013.-ban két fő vett részt ilyen programban, egy Pécssett, hegesztő tanfolyamon, egy fő pedig Sellyén, kereskedelmi végzettséget adó tanfolyamon. Az eddigi tapasztalat azt mutatta, hogy jellemzően olyan képzések indultak a munkaügyi központoknál, mellyel a munkaerőpiacon nem lehetett érvényesülni, (pl. könyvkötészet, virágkötészet, szakács) mert a piac telített. A helyben felmerülő igények jellemzően közgazdasági, pénzügyi ismerteket nyújtó képzések területén jelentkeznek, valamint az olyan szakmunkák, mint kazánfűtő, karbantartó, takarító, iskolatitkár, ezeket tudnák használni a fiatalok, mert ebből például hiány adódhat. A vonzásközpontokban megrendezésre kerülő felnőttképző programokról az érintettek folyamatosan kapnak tájékoztatást a munkaügyi központoktól és az önkormányzattól is, de az aktivitás alacsony. Ez elsősorban annak tudható be, hogy olyan képzések folynak, amelyekkel a megszerzett tudást nem tudják hasznosítani.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A d) pontnál leírtak igazak itt is, helyi foglalkoztatási programok elsősorban az azt megszervező humán erőforrás hiánya miatt nincsenek, a munkaerőpiaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés adott, az információáramlás működik, de az érintettek passzivitását az önkormányzat eddig nem tudta befolyásolni. A jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni erre a területre, de ehhez az is szükséges, hogy olyan felnőttképzési programok induljanak, amik a gyakorlatban is hasznosíthatóak, és valóban hozzásegít az érintetteket a munkaerőpiaci integrálódáshoz.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Saját fenntartású intézményekben (iskola, óvoda, családi bölcsőde, idősek nappali ellátása, önkormányzati hivatal) sajnos a mélyszegénységben élők és a romák nem foglalkoztathatóak, egyszerűen azért nem, mert ezeken a területeken olyan képesítések az elvártak, melyekkel ez a réteg nem rendelkezik. Egy példa: már a takarító személyzetnek is OKJ-s képesítéssel kell rendelkezniük, és ilyen ezeknek a személyeknek nincs, pedig hajlam mutatkozott, hogy elvégezzék. A közfoglalkoztatásba ugyanakkor bevonta őket az önkormányzat, és évről évre nő a mélyszegénységben élők foglalkoztatási aránya.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetés, foglalkozási diszkrimináció nem fordult elő az önkormányzatnál, mindenki az adottságainak megfelelő munkát végezheti. Értelemszerűen a munkafegyelmet ismételten megszegőket az önkormányzat nem kívánja foglalkoztatni, de ez független attól, hogy roma, vagy nem roma, vagy milyenek a jövedelmi viszonyai. Ez egyértelműen nem tekinthető diszkriminációnak.

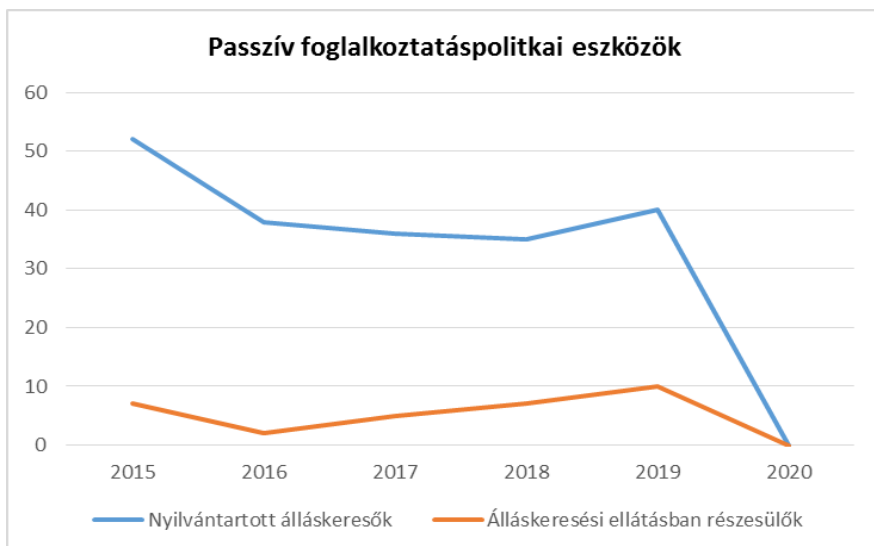
i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A Baksai Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT) épületében több, pályázati forrású informatikai képzés is megvalósult. Volt, amelybe nagy részben a közfoglalkoztatottak, volt amelybe pedig a fiatalok (18 év alattiak) voltak bevonva. A településen ingyenes wifi áll rendelkezésre, mellette az IKSZT munkatársai is segítséget nyújtanak, amennyiben ilyen jellegű igény felmerül (például önéletrajz írása).

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	52	9,79%	7	13,46%
2016	38	7,04%	2	5,26%
2017	36	6,82%	5	13,89%
2018	35	6,68%	7	20,00%
2019	40	7,50%	10	25,00%
2020	n.a.	-	n.a.	-

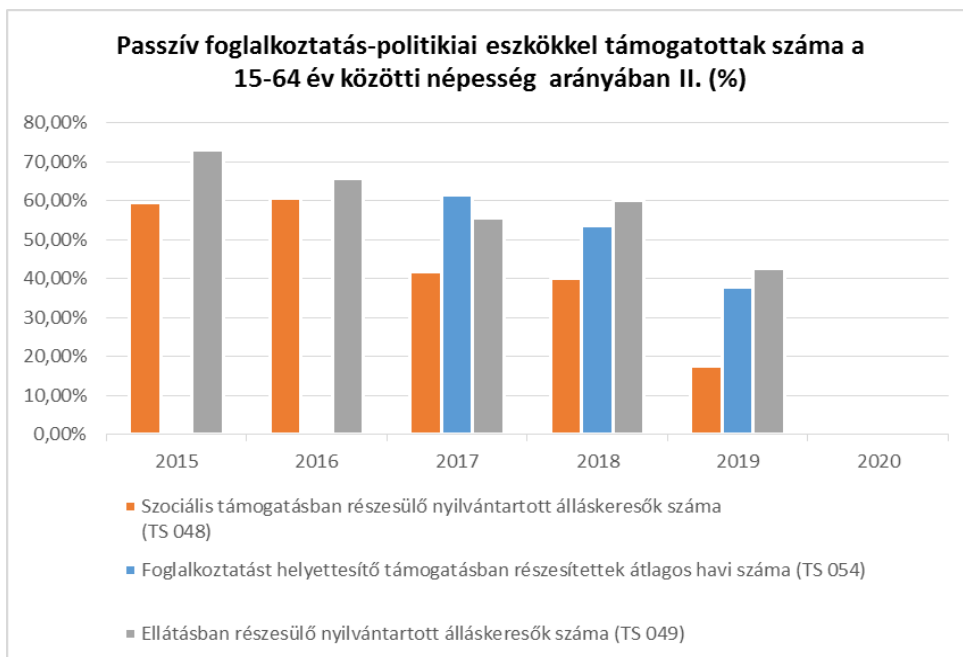
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	31	59,62%	n.a.	-	38	73,08%
2016	23	60,53%	n.a.	-	25	65,79%
2017	15	41,67%	22	61,50%	20	55,56%
2018	14	40,00%	19	53,60%	21	60,00%
2019	7	17,50%	15	37,90%	17	42,50%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	1
2018	0
2019	0
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

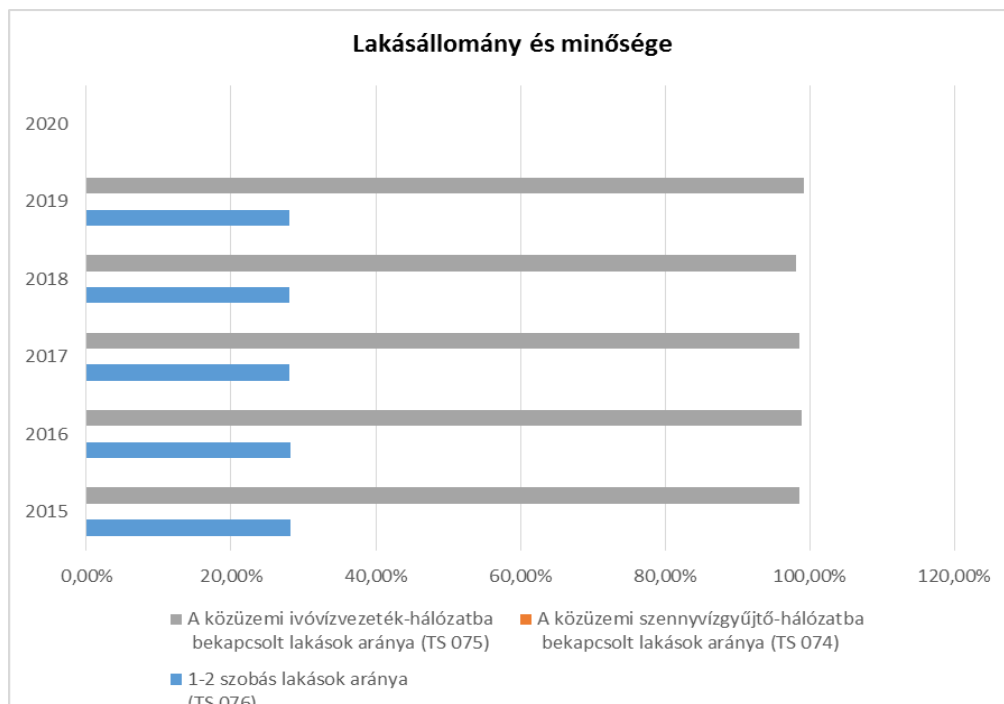
Az álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2015 óta növekvő tendenciát mutat, míg a szociális támogatásban, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma jelentősen csökkent. Ennek lehetséges oka, hogy munka nélkül rövid távon marad az adott személy, a jelenlegi munkaerőpiaci helyzetben nagy eséllyel hamar talál munkahelyet, így hosszabb távú ellátásra nincsen szüksége. Kevesen vannak olyanok, akik régóta munkanélküliek. Olyanok pedig még inkább kevesen, akik már nem jogosultak semmilyen ellátásra (látens munkanélküliség). Az adatok azt mutatják, hogy a 15-64 év közötti lakónépességhez képest a munkaügyi központtól kapott ellátásban részesülők száma alacsony, bár árnyalhatja a képet, hogy valószínűleg nem elhanyagolható azok száma, akik a fekete gazdaságban tűnnek el, mert jobban megéri nekik, mint az ellátás.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	277	n.a.	n.a.	28,16%	-	98,56%
2016	277	n.a.	n.a.	28,16%	-	98,92%
2017	278	1	4	28,06%	-	98,56%
2018	278	n.a.	n.a.	28,06%	-	98,20%
2019	278	n.a.	n.a.	28,06%	-	99,28%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Le kell szögezni, hogy a településen nincs lakhatási szegregáció, csoportok a településen belül nem különülnek el mesterségesen. A település fejlődése és az idő hozta magával azt a helyzetet, hogy a régi falurészben (öreg falu) magasabb a roma lakosság aránya, mint az „újfaluban”. Adott volt ugyanis, hogy építési telkeket csak ott lehetett kijelölni, ahol az évtizedek alatt kialakult az újfalú rész, és a régi faluból jellemzően a nem roma fiataloknak volt anyagi lehetőségük telket vásárolni, házat építeni és elköltözni a régi faluból. A régi falurészben is lagnak azonban jelenleg is nem romák, míg az új faluban is élnek, még ha kevesen is, romák.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat bérlakással nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzatnak nincs lehetősége a szociális lakhatást elősegítő intézkedésekre.

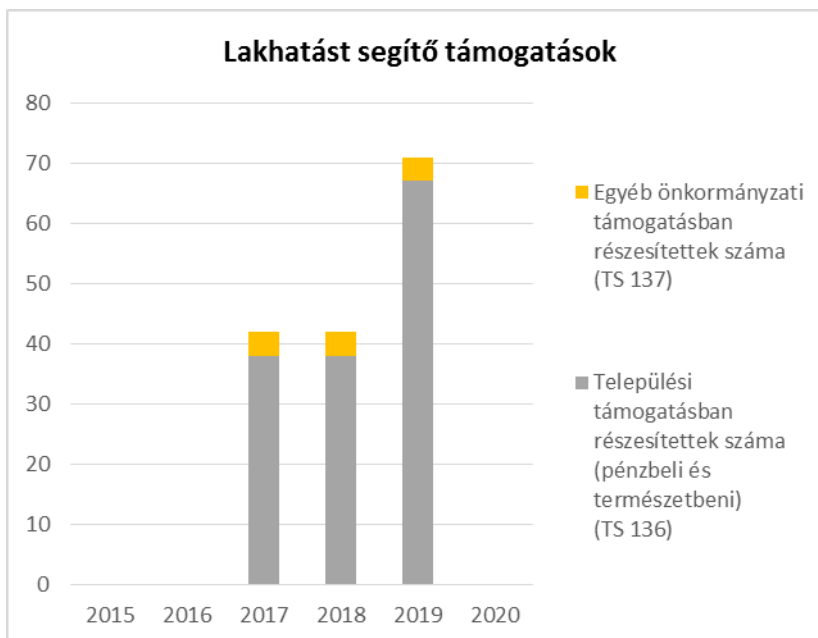
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs ilyen ingatlan a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	38	4
2018	38	4
2019	67	4
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Baksán újonnan kialakított építési telkeket kedvező áron vásárolhatják meg a helyben lakó baksai polgárok, továbbá az önkormányzat a jogosultsági feltételeknek megfelelő családok számára lakásfenntartási támogatást folyósít.

f) eladósodottság

Sajnos jellemző a település lakosságára, hogy több család tartozik a védett fogyasztói körbe, és 1 ingatlant vontak végrehajtási eljárás alá.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen, a baksai szőlőhegyen vannak olyan nem lakás céljára szolgáló épületek, préházak, melyekben laknak, de jellemzően inkább máshonnan odatelepültek, mint baksaiak. A településen van víz, villany, gáz, kábeltelevízió, internet szolgáltatás. Működik posta, integrált közösségi szolgáltató tér. A közösségi közlekedés a nagyobb városok irányába elfogadható.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Nincsenek telepek, nincs szegregátum.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nincsenek telepek, nincs szegregátum.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nem jellemző a településre.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	n.a.	n.a.	n.a.	34	n.a.
2016	1	n.a.	n.a.	n.a.	40	n.a.
2017	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	9
2018	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	12
2019	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	8
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A településen jól működik a házi felnőtt és gyermekorvosi szolgáltatás, az önkormányzat évtizedek óta helyben lakó orvossal kötött szerződés alapján látatja el ezt a kötelező feladatot, évtizedek óta ugyanazzal a szakemberrel, a lakosság teljes megelégedésére. A védőnői szolgálatról hasonlókat lehet elmondani. Szakrendelések a közeli városokban, Pécs, Sellye, Siklós vannak, megközelítésük tömegközlekedési eszközzel és autóval gyorsan elérhető lenne, de vannak olyan csoportok, melyek már nehezen tudják igénybe venni, akár a koruk miatt, akár anyagi gondok miatt. Ezen a területen sürgősen lépni kell, az esélyegyenlőségi programban két célcsoport vonatkozásában is intézkedést tervezünk: a nőknél és az időseknél, elsősorban a megelőző szűrő vizsgálatok hozzáférése megkönnyítésében. Évente egyszer jön mozgó labor, de minden vizsgálat ott nem végezhető el, illetve a koronavírus járvány miatt az elmúlt évben nem érkezett meg a településre. A házi orvos és a védőnő elhelyezésére szolgáló épületek felújításra, korszerűsítésre kerültek, viszont a műszerezettségüket lehetne felfejleszteni olyan szintre, hogy a saját feladatuk mellett, akár az alapvető szűrővizsgálatokat ők is el tudják végezni helyben, hiszen a képzettségük adott hozzá (a védőnő a 2020-ban megvalósult projekteknek köszönhetően a méhnyakrákszűrést helyben el tudja végezni). De a további fejlesztések csak pályázat útján lehetségesek.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés a városokban lehetséges, melyek megközelítése tömegközlekedési eszközzel és autóval is megoldott. Vannak azonban olyan csoportok ahol kiemelkedően fontosak ezek a vizsgálatok, de idős koruk miatt, vagy anyagi okok miatt (bármilyen triviális, de nincs pénzük buszjegyre) nem tudnak eljutni a vizsgálatokra. Az önkormányzat az intézkedési tervben mindkét célcsoportot kiemelt figyelemmel kíséri ezen a területen. A házi orvos és a védőnő rengeteg alapvető szűrővizsgálatot el tudnának végezni helyben, hiszen a megfelelő képzettségük rendelkezésre áll, csak a megfelelő műszerezettség hiányzik. Ezt csak pályázat útján lehet megvalósítani a szükséges tőke hiánya miatt. Emellett részben megoldást fog nyújtani a falugondnoki szolgálat felállítása, melyhez 2021-ben támogatást kapott pályázati forrásból az

Önkormányzat, a kialakítása folyamatban van, melynek eredményeképpen szervezeten lehetne megoldani a célcsoportok vizsgálatokra történő eljuttatását.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Városokban hozzáférhető, erre is igaz a b) pontban írtak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az iskolában és az óvodában is külső vállalkozó látja el az étkeztetést. Az önkormányzat elsősorban a minőségi, tápláló étkeztetést kívánja megvalósítani és a gyermekeknek a szünetekben is biztosítja az önkormányzat a meleg ételt szünidei étkeztetés keretében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az iskolában diáksport egyesület működik, mégpedig kiváló szinten, elsősorban labdarúgásban jeleskednek, nemzetközi tornákon is szerepeltek már a diákok jó eredményekkel. Elmondható, hogy az iskolai sport, testnevelés jól működik. A Baksai Sportegyesület mindig várja a sportolni vágyókat, hasonlóan a Baksai Horgászegyesülethez. Egyéb sportlehetőség azonban nincs, az iskola még tornateremmel sem rendelkezik, évek óta pályázik az önkormányzat, de eddig sikertelenül. Az úszásoktatás a gyermekeknél az iskola által biztosított. Konzorciumban a körzet önkormányzatai, vagy a tankerülettel összefogva pályázni szeretnének egy sportlétesítmény létrehozására Baksán, ahol a körzetbe tartozók különféle sportprogramokat szervezhetnének.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a Pécsi Többcélú Agglomerációs Társulás által fenntartott PKSZAK intézményén keresztül működtetjük a szociális étkeztetés, az idősek nappali ellátását, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást a Baksa Térségi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. Valamennyi baksai lakos könnyen, és helyben igénybe veheti ezeket a szolgáltatásokat, térítésmentesen, mivel kötelező önkormányzati feladat. Ami hiányzik, az a krízis szálló, vagy anya és csecsemő otthon, de eddig szerencsére nem merült fel az igény ezekre, bár ha felmerülne, sem tudná az önkormányzat ingatlan hiányában megoldani a feladatot.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs szolgáltatás a településen nem működik. A megelőzés azonban alapvető fontosságú, így a szolgáltatás kialakítása védelmet képezhet a lakosság egészsége tekintetében. Szükséges a szakértő szervezetek felkutatása és velük történő kapcsolatfelvétel, illetve kooperáció megteremtése.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Negatív diszkriminációról nem érkezett visszajelzés, ezért feltételezhető és bízunk benne, hogy településünkön nem fordult elő. Olyan személyek dolgoznak ezeken a területeken, akik ügyelnek arra, hogy senki nem szenvedjen hátrányos megkülönböztetést.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Szeretne az önkormányzat előnyben részesítési (hátránykompenzáló) juttatásokat, szolgáltatásokat nyújtani, de anyagi lehetőség nincs rá, a kötelező feladatok lakosság megelégedésére szolgáló szinten történő ellátása kimeríti az önkormányzat rendelkezésére álló pénzügyi kereteit.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: Önkormányzati adat

Az Önkormányzat anyagi lehetőségek híján népkonyha működtetését nem tudja biztosítani.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	van (sportpálya)	519	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adat

A település régi kultúrháza rossz állapotban van, rendezvények tartására alkalmatlan. Pályázati forrásból, több mint 50 millió forint elnyerésével 2013-ban kezdte építeni az önkormányzat az Integrált Közösségi Szolgáltató Teret, ahol helyet kapott minden korosztály.

Jól felszerelt, modern épületben, változatos programokkal szeretnék a település lakosságának életminőségét javítani és az összetartozást erősíteni. A rendezvényeken, programokon az iskola tanulói is részt vesznek, műsorokkal készülnek. A régi kultúrház elhanyagolása megengedhetetlen, szerepét az IKSZT teljes mértékben nem tudja kiváltani. A régi falurész elszakadásának megelőzése érdekében elengedhetetlen az épület felújítása, funkciójának a közösség életébe történő visszahozása.

A közösségi programokhoz járul hozzá a baksai sportpálya is, mely egyrészt a Baksai Sportegyesület közreműködésével komoly sportélet színtere. Emellett, mivel közvetlenül az IKSZT épülete mellett helyezkedik el, lehetőséget nyújt a kulturális és sportrendezvények összevont megtartásával nagyobb számú közönség megmozgatására.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Évente több hagyományteremtő rendezvényt szervez az önkormányzat évek óta a roma nemzetiségi önkormányzattal közösen, teret adva a más nemzetiségi lakosság kultúrájának, hagyományainak megismerésére. Etnikai konfliktus eddig soha nem merült fel, békességben és egymást tolerálva élnek együtt romák és nem romák.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Erős a helyi közösségi szolidaritás, ami megmutatkozik abban is, hogy a szomszédok odafigyelnek egymásra, kis településről lévén szó, mindenki ismer szinte mindenkit, ahol tudják, ott segítik egymást az emberek. Anyagi forrás hiányában sok önkormányzati feladat önkéntes, társadalmi munka keretében kerül ellátásra, a fejlesztések egy részében is a helybeli szakemberek segítenek önkéntesen, buszmegállókat újítottak fel, intézményeket festettek ki, de bármilyen szakipari munkáról van szó, ugyanezt el lehet mondani. Mindez nem jelenti azt, hogy nem lehetne a közösségi szolidaritást javítani és még jobbá tenni.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Baksán jelenleg roma nemzetiségi önkormányzat működik, korábban volt német nemzetiségi önkormányzat is. A romák az elmúlt években, a koronavírus járvány okozta nehezített feltételek mellett is igyekeztek minden lehetőséget megragadni kultúrájuk megőrzéséhez, a társadalmi, kulturális különbségek felszámolásához. Rendszeresen részt vesznek a baksai Önkormányzat rendezvényeinek szervezésében, roma fellépőket, hagyományőrző ételeket bemutatva.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Baksán nem jellemző a lakosság önszerveződése, kizárólag két civil szervezet működik a településen: a Baksai Sportegyesület és a Baksai Horgászegyesület. A közösségi élet

eseményei szinte kizárólag önkormányzati kezdeményezésre zajlanak, ritkább esetben abból nőnek ki magukat (pl. varrószerelő, kosárfonó szakkör).

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal a település önkormányzatának és az egyéb szervezeteknek, intézményeknek jó kapcsolatuk alakult ki. A nemzetiségi önkormányzat elnöke valamennyi testületi ülésre meghívót kap, ott tanácskozási joggal felszólalhat. Minden olyan kérdésben, mely érinti a nemzetiség jogait, kötelezettségeit, az önkormányzat kikéri a nemzetiségi képviselő-testület véleményét, egyetértését, ha az szükséges. A társadalmi egyeztetés folyamatában olyan kérdésekben is egyeztetésre kerül sor, mely az egész település lakosságát érinti. Együttműködési megállapodás készült a két önkormányzat között, melyet minden évben felülvizsgálják és amennyiben szükséges a megfelelő módosításokat megteszik. A HEP Fórum tagjai között ott van a roma nemzetiségi önkormányzat elnöke.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság, emiatt kisebb esély a munkaerő piacon	Felnőttképzés, közmunkaprogram,
Jövedelem csökkenés miatt mentálhigiénias (lakás és tisztálkodás) és étkezési problémák	Mentálhigiénias tanácsadás, családsegítő szolgálat fokozott és ismétlődő látogatása a családnál, szociális földprogramba bevonás, háztájiban termelt zöldség és állattartás a család fogyasztására

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	393	416	809	48,58%	51,42%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			30	3,71%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	68	62	130	8,41%	7,66%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	13	21	0,99%	1,61%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.

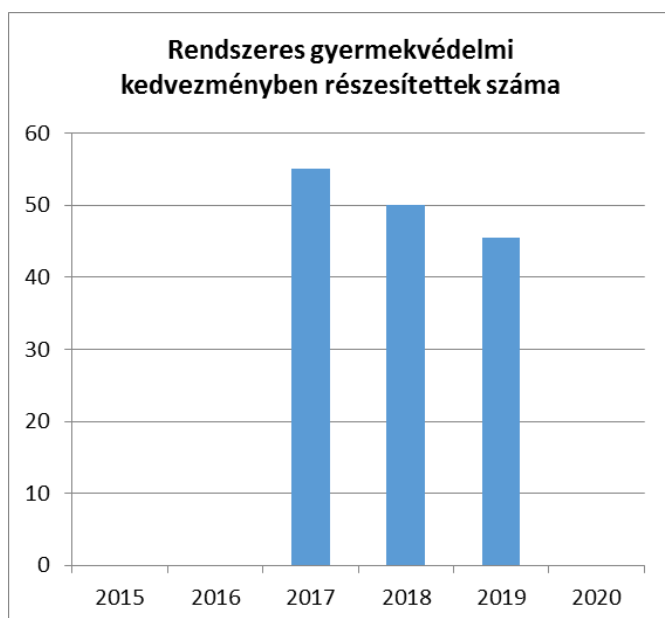
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Baksán a 18 év alatti gyermekek száma 151, ebből veszélyeztetett kiskorú nincs, védelembe venni nem kellett kiskorút. Az elmúlt évek tapasztalata is azt mutatja, hogy a gyermekjóléti szolgálat kiváló működése miatt kevés kiskorút kellett védelembe venni és a védelembe vétel még abban az évben meg is szűnt. Magas a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. Ez az óvodás és általános iskoláskorú gyermekek nagy hányada. Kifejezetten rossz egészségügyi és szociális helyzetben jellemzően a HHH-s gyermekek vannak, náluk jelentkezik elsősorban az alultápláltság, a tisztálkodási hiányosság, ugyanakkor ezek a szülők is odafigyelnek a gyermekek tiszta ruhájára. A szűk lakókörnyezet a környezetvédelmi tanulmányok szerint ezekben a családokban is rendezett, tiszta, még ha szerény is.

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	55
2018	50
2019	46
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

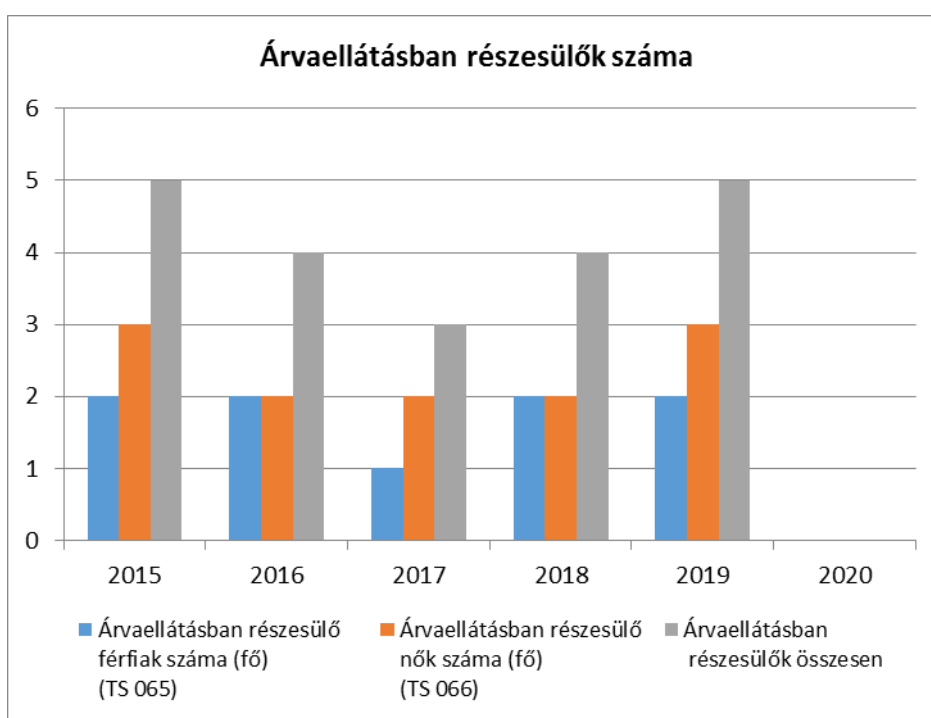

A 18 év alatti korosztály körülbelül harmada (46 fő) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült. A számuk az elmúlt években némileg csökkent, de még mindig a gyermekek 1/3-a, és ők ezen felül HH vagy HHH helyzetűek is. Ez a magas szám nagy terhet jelent az önkormányzatnak, ugyanis részükre az iskolai és óvodai étkeztetést ingyenesen kell biztosítani.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	2	3	5
2016	2	2	4
2017	1	2	3
2018	2	2	4
2019	2	3	5
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők száma szerencsére az elmúlt években változatlanok mondható, nincsen e tekintetben növekedés.

Forráshiány miatt évek óta szűkülően a jogszabályon felüli helyi juttatások, a városokba járó középiskolások bérleteit sem tudja finanszírozni az önkormányzat, amit korábban minden bejáró gyermeknek biztosított. A Bursa Hungarica ösztöndíj pályázathoz viszont minden évben csatlakozik az önkormányzat és havi tízezer forinttal támogatja a felsőfokú tanulmányokat folytató fiatalokat. A kiemelkedő tanulmányi eredményeket elérő általános és középiskolai tanulók részére ösztöndíjat ad minden évben az Önkormányzat, a roma nemzetiségi önkormányzat pedig az Útravaló ösztöndíjprogramban támogatja a gyerekeket. Ezen felül rendkívüli települési támogatást folyósítunk rendkívüli élethelyzet esetében.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	18
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

19 fő részesül ingyenes étkeztetésben, 8 pedig ötven százalékos kedvezményben, ez az óvodás és iskolás korú gyermekek számának 21 %-a. Nem vigasz, de Baksán még jó a helyzet ahhoz képest, hogy a baksai iskolába más településekről járó gyermekeknél ez az arány 100 % (Tésény község).

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs ilyen gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1		-
2016	1		-
2017	1		-
2018	1		0
2019	1		0,00
2020	1		-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A körzeti védőnő 5 település (Baksa, Tengeri, Téseny, Kisdér és Siklósbodony) gyermekeit látja el baksai székhellyel, de hetente tart fogadónapot más településeken is. A területi védőnői ellátás mellett azonban a Baksai Óvoda és a Baksai Általános Iskola is az ellátáshoz tartozik. Jelenleg a területi védőnői szolgálat ellátási kötelezettségébe 133 fő 0-7 éves korú gyermek tartozik, az ellátás hozzáférése minden gyermek számára biztosított, a védőnő jellemzően kijár a családokhoz, nem kell a gyermekeket mozgatni. Az általános iskolában 112 fő az ellátott gyermek, melyből 9 tanuló SNI-s, az óvodában pedig 51 fő az ellátott gyermek, melyből 2 fő SNI-s. Ezeket a gyerekeket az iskolaorvossal, aki egyben a házi orvos, közösen látja el a védőnő. Jelenleg 8 várandóst lát el a védőnő, a gondozott, ellátott családok száma 84.

A gondozottak igénye szerint (2 hetente, havonta) Baba-Mama klub működik a védőnő vezetésével az IKSZT épületében, ahol minden gyereket, nőket, családokat érintő témát feldolgoznak, átbeszélnek igény szerint. A védőnőnek rendelkezésére áll a végzettség a méhnyakrák szűrés elvégzéséhez, melyhez ezért a szükséges feltételek és eszközök is rendelkezése állnak pályázati forrásból.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	n.a.	n.a.		
2016	1	n.a.	n.a.		
2017	1	n.a.	n.a.		
2018	1	n.a.	n.a.		
2019	1	n.a.	n.a.		
2020	1	n.a.	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekorvosi ellátás helyben vehető igénybe, tulajdonképpen 0-tól 24 óráig. Betöltetlen praxis nincs. A gyermek szakellátások a városokban (Pécs, Sellye, Siklós) működnek, egyes családoknak sajnos nagy problémát jelent a gyermek oda utaztatás, azon triviális ok miatt, mert nincs pénzük buszjegyre. Ezen fog javítani, ha az önkormányzat a falugondnoki létrehozza, pályázati forrásból ez folyamatban van. Az Önkormányzat falubusz beszerzésére nyert támogatást, amely több esetben hasznosítható lesz. Szerencsés lenne az orvosi és védőnői ellátáson kívül, ha a megfelelő szakemberek (logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus, TSMT, Konduktor, stb.) legalább heti 1 teljes nap fejlesztést végezhetnének. A házi orvos és a védőnő egyöntetű véleménye szerint szükség lenne ezekre a szakemberekre.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Óvodában biztosított, a szakemberek (pl. logopédus) kijárnak az óvodába, a gyermeket általában nem kell utaztatni. Szükség lenne korai fejlesztésre is, de a szakemberek jelenlétének nem napi 2 órában, hanem legalább heti 1 teljes napban lenne értelme.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Baksa Térségi Család-és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül működik a gyermekjóléti szolgálat, a lakosság és az érintettek teljes megelégedésére. A szolgálat munkatársa havonta több alkalommal ügyeletet tart Baksán, és ezen túl folyamatosan járja a családokat, főleg az alapellátott családok és a veszélyeztetett gyermekek esetében. Ezen túl olyan, mint a Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, vagy egyéb gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatás a településen sincsen.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Bölcsőde a településen nem működik. Az óvodai férőhelyek száma jelenleg teljes mértékben betöltött, a családi bölcsőde teljes kihasználtsággal (7 fő) működik, esetleges bővítése szükséges lenne.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	12	13	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	7	7	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	7	9	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Alacsony azoknak a gyermekeknek a száma, akiket védelembe kell venni, ez köszönhető a gyermekjóléti szolgálat tevékenységének, valamint a védőnő, az óvoda és az iskola munkatársainak, együttműködésének is. Az intézmények lelkiismeretesen látják el feladatukat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Sellyei Járás minden településén a Család-és Gyermejjóléti Központ által működtetett telefonszámon (20/378-6668) krízis, váratlan esemény bekövetkezése esetén érhető el.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A hozzáférés szűk: sportcsarnok, tornaterem nincs, az óvodában viszont van tornaszoba. Úszásoktatás hetente az iskolásoknak, ezen felül csak az időjárás függvényében van lehetőség szervezett sportprogramra. Több mint 20 éve pályázik az önkormányzat iskolai tornacsarnok építésére, de eddig forráshiány miatt mindig el lett utasítva. Felmerült a lehetősége annak is, hogy helyi szakemberek és vállalkozások segítségével valósítanánk meg ezt, de megfelelő pályázati támogatás nélkül lehetetlen. Konzorciumban a környező önkormányzatokkal, vagy a tankerülettel továbbra is tervezzük egy sportlétesítményt, ahol sport és szabadidős programokat lehet megvalósítani nemcsak gyermekek, hanem a felnőttek részére is. A Baksai Sportegyesület a futball révén hozzájárul a település sportéletéhez, továbbá az IKSZT épületében rendszeresen tartanak tornát az érdeklődők részére.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A tanítási év közben valamennyi gyermek a jogszabályi előírásoknak megfelelően részesül a gyermekétkeztetésben. Ezen kívül a hátrányos helyzetű gyermekek részére biztosított a szünidei gyermekétkeztetés.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Baksa Község Önkormányzata és a Baksa Roma Nemzetiségi Önkormányzat rendszeresen közösen szervezi a település rendezvényeit, ahol a roma kultúra fellépők, főzések, stb. által bemutatásra kerül. Az iskolában és az óvodában roma nemzetiségi oktatás, nevelés folyik.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem fordult elő.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs rá lehetőség.

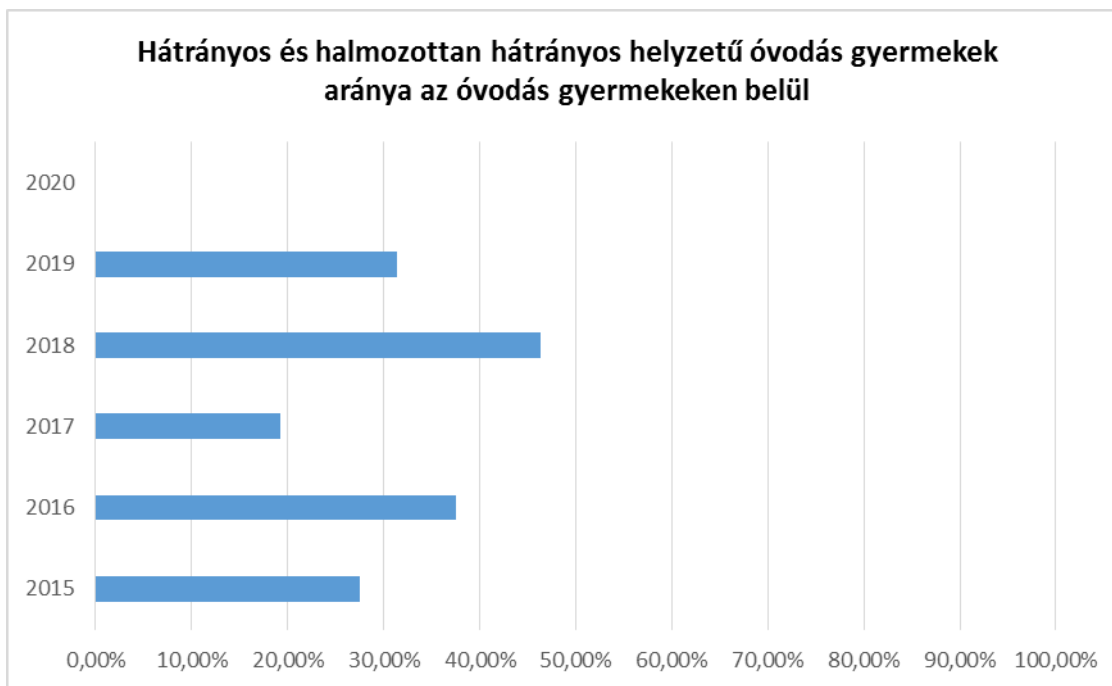
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek jogszabály által meghatározott ellátása (pl. szünidei gyermekétkeztetés) Baksán biztosított. A település köznevelési intézményeinek pedagógusai lehetőségeikhez mérten, lelkiismeretesen próbálják megoldani a felmerülő helyzeteket, de azért szükség lenne különböző szakemberek rendszeresebb jelenlétére (pl. pszichológus), akik legalább heti 1 teljes nap foglalkozhatnának az érintett gyermekekkel.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	14	27,45%
2016	0	21	37,50%
2017	0	11	19,30%
2018	0	25	46,30%
2019	0	16	31,37%
2020	n.a.	n.a.	-

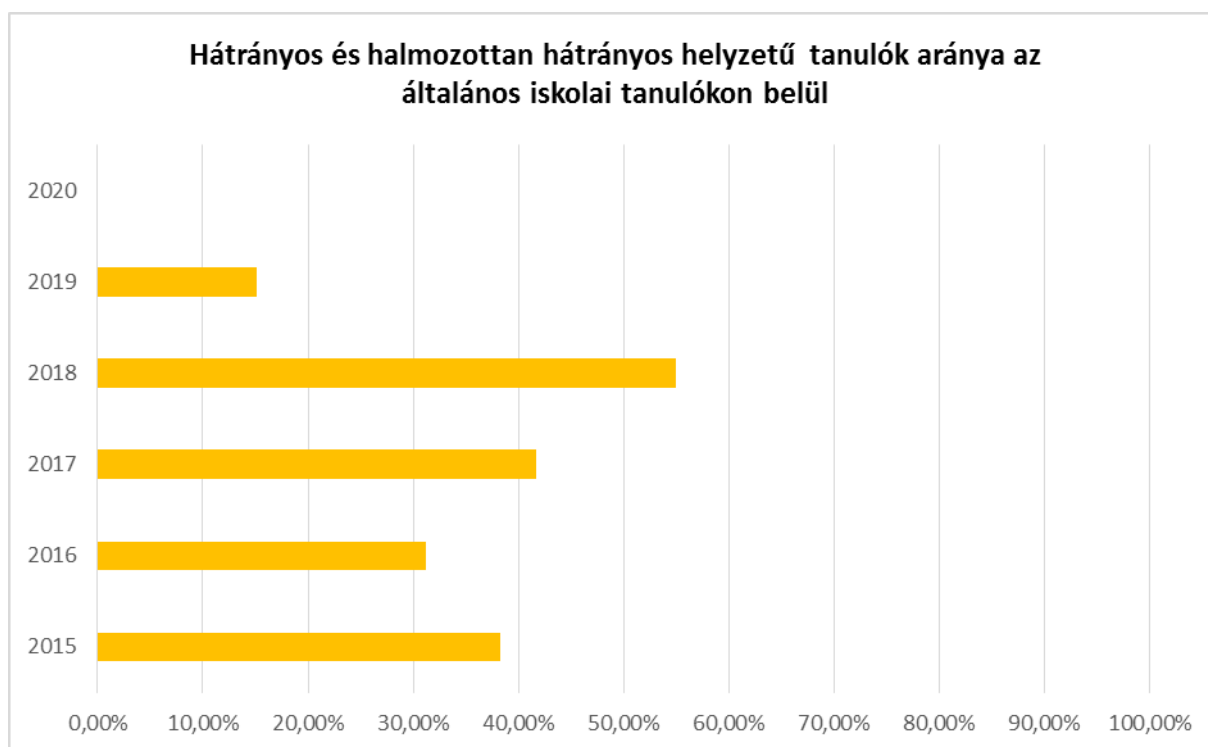
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015		46	38,33%
2016		39	31,20%
2017		48	41,74%
2018		67	54,92%
2019		17	15,18%
2020		n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2016	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	7	7
2017	33	3
2018	32	11
2019	24	9
2020	31	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

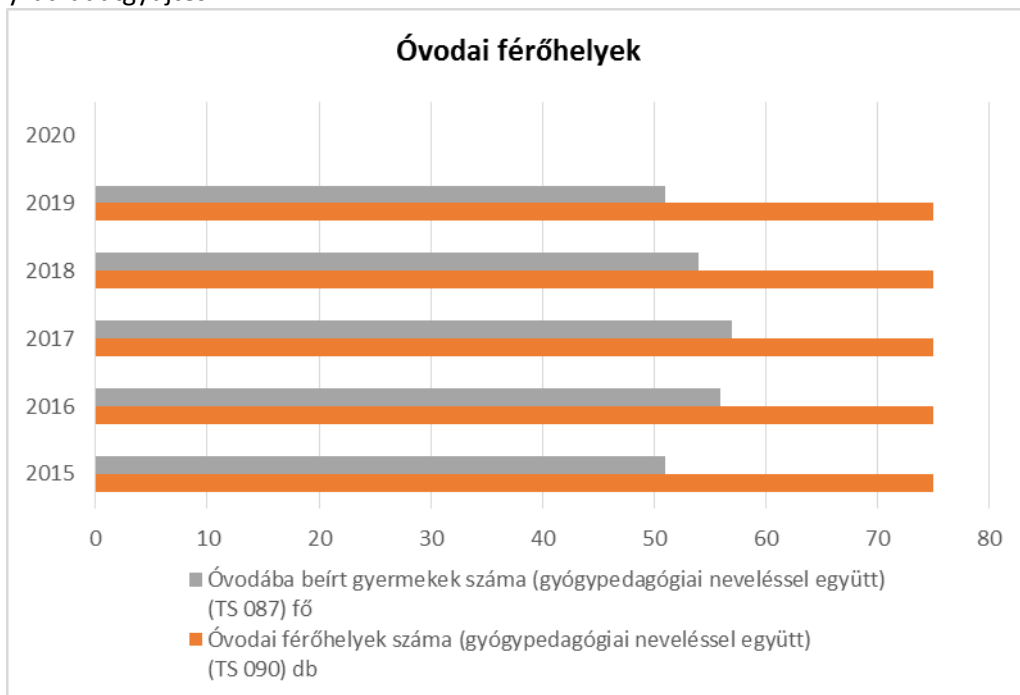

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		2	75	1	51	n.a.	n.a.	26
2016		2	75	1	56	n.a.	n.a.	28
2017		2	75	1	57	n.a.	n.a.	29
2018		2	75	1	54	n.a.	n.a.	27
2019		2	75	1	51	n.a.	n.a.	26
2020		2	75	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

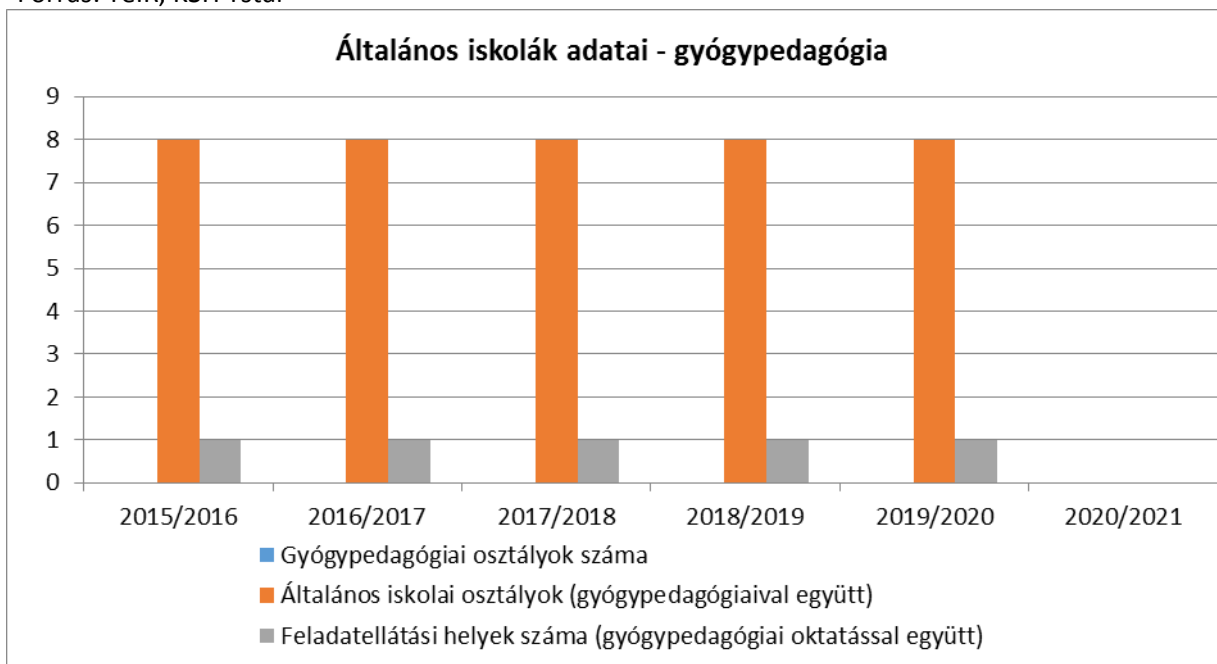
Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	8	1	15	-
2015/2016	n.a.	8	1	16	61,67%
2016/2017	n.a.	8	1	14	59,20%
2017/2018	n.a.	8	1	15	55,65%
2018/2019	n.a.	8	1	14	58,20%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	61,61%

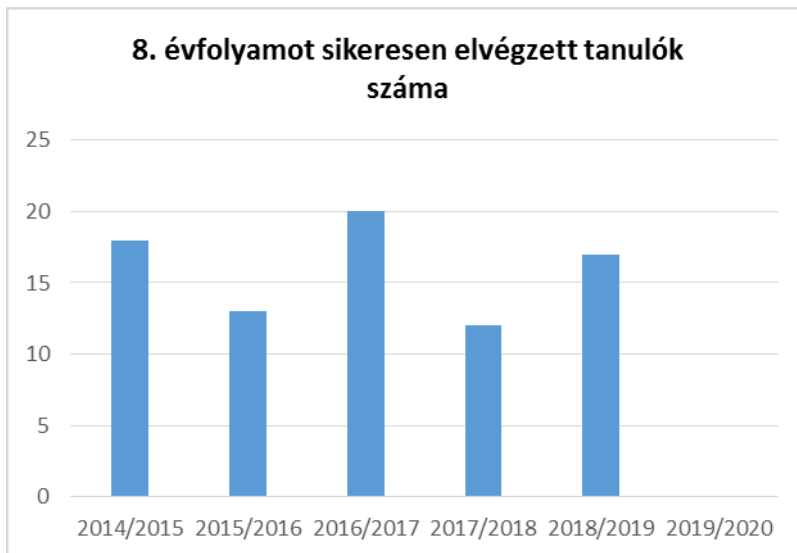
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	18
2015/2016	13
2016/2017	20
2017/2018	12
2018/2019	17
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés a visszajelzések szerint nem fordult elő, szegregáció nincs. Ezzel kapcsolatban azonban érdemes egy 2013-as magyarországi szociológiai tanulmányra odafigyelni, mely szerint Magyarországon a roma gyerekek aránya az általános iskolában 12-13 százalék, de vannak települések, ahol elérheti a harminc-negyven százalékot is.

Baksán kellőképpen felkészült pedagógusok dolgoznak, mindent megtesznek azért, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek is felzárkózhassanak társaikhoz.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A Baksai Iskola kompetencia eredményei az elmúlt években javultak. Ennek köszönhetően a továbbtanulási esélyei is nőttek az itt végzett tanulóknak.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015				n.a.
2016				35
2017				31
2018				31
2019				37
2020				n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A szünidei étkezésben részesülő gyermekek száma szinte állandónak mondható, 30-40 fő között mozog Baksán. A család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők száma jellemzően alacsony a településen.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
HH és HHH gyerekek továbbtanulási mutatói alacsonyak	Iskolai külön foglalkozás velük, gyermekjóléti szolgálattal való komolyabb szülői együttműködés
Alultápláltság, sokan csak a közoktatási intézményben esznek napi egy meleg ételt	Szociális földprogram keretében háztájiban termelt javak a család fogyasztására, nyári gyermekétkeztetés megoldása
Szabadidő hasznos eltöltésének hiánya	Közösségi tér kiépítése, fejlesztése, sportlétesítmény kialakítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az állandó népességen belül Baksán 51,42 % (416 fő) a nők aránya. A 15-64 éveseknél ez az arány 35,36 % (286 fő).

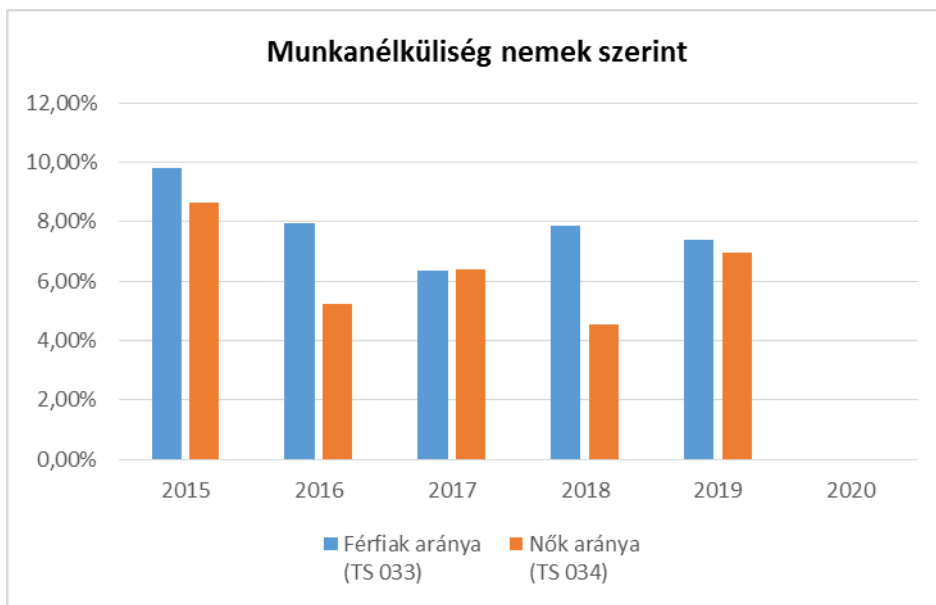
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nyilvántartott álláskeresők száma 2015. óta a nők körében kis mértékben csökkent. 2015-a 15-64 év közötti lakosság 8,66 %-a volt, 2019-re ez 6,96 %-ra csökkent. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya az álláskeresők körében a nőknél ugyanakkor növekedett, a 2015-ös 36,67 %-hoz képest 42,11 %-ra.

Pályakezdők körében mindössze 4 nő volt. A nők elhelyezkedésében elsősorban az alacsony iskola végzettség játszik döntő szerepet. Az általános iskolával nem rendelkező 15 évesnél idősebb nők aránya mára már 0-ra redukálódott, jelenleg a 8. általános iskolai végzettsége megvan a nőknek, de ennél több sokaknak nincs. Ez hátráltatja az ő foglalkoztatásukat.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	9,82%	8,66%	9,24%
2016	7,96%	5,24%	6,60%
2017	6,36%	6,38%	6,37%
2018	7,86%	4,55%	6,21%
2019	7,39%	6,96%	7,18%
2020	-	-	0,00%

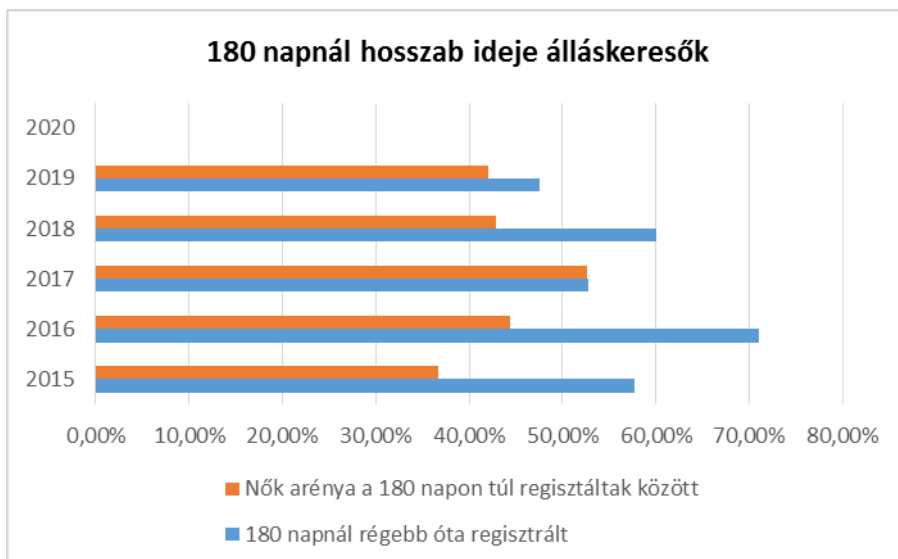
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	57,69%	36,67%
2016	71,05%	44,44%
2017	52,78%	52,63%
2018	60,00%	42,86%
2019	47,50%	42,11%
2020	-	-

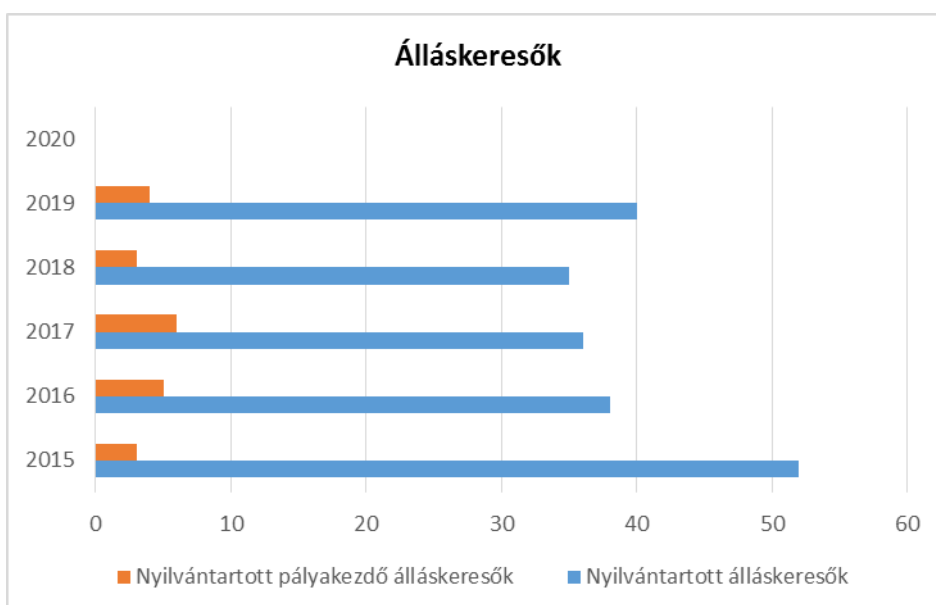
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	52	3
2016	38	5
2017	36	6
2018	35	3
2019	40	4
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen egyetlen foglalkoztatást segítő program indult még 2009-ben, szociális munkás képzés, melyen 12 nő és 3 férfi vett részt. A program sikeres volt, valamennyien elvégezték. Elhelyezkedni azonban az akkori információk szerint csak két nő és egy férfi tudott a megszerzett képesítéssel.

A munkaügyi központoknál induló programokban egy nő vett részt, kereskedelmi képzésben. Az IKSZT-ben az elmúlt években számos program indult (varrás, kosárfonás, illetve informatikai képzés). A programok ismertek a lakosság számára, ezért jellemzően a passzivitás az oka, hogyha ezeken nem vesznek részt, illetve az, hogy a képzések általában nem hasznosíthatóak a munkaerő piacon, tehát feleslegesnek érzik elvégezni őket. A helyi munkaerő igénynek megfelelő képzés csak ritkán indul.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési lehetőségei elsősorban az alacsony, csak 8 általános iskolai végzettsége miatt korlátozottak. Ugyanakkor ma az is hátrány, ha valakinek csak érettségije van, mert sok helyen már az sem hasznosítható. A helybeli munkaerő igény olyan területeken jelentkezik, melyek egy része akár már szakképző iskolában is megszerezhető, például mezőgazdasági szakmunkások, pénzügyi-számviteli képesítés, könyvelői, közgazdasági középfokú képesítés, illetve pedagógus képesítés. Ezért kiemelt hangsúlyt kell fektetni az intézkedési tervben a nők felnőttképzésére, magasabb iskolai végzettség megszerzésére, vagy hasznosítható szakképesítés szerzésére.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A legnagyobb foglalkoztatónál, az önkormányzatnál nem fordult elő, a magánszféráról pedig nincsenek információink, mert ezekről jellemzően nem is mernek beszélni az érintettek, örülnek, ha van állásuk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde a településen nem működik. Az óvodai férőhelyek száma jelenleg több, mint amennyi óvodás gyermek van, családi napközi teljes kihasználtsággal (7 fő) működik, esetleges bővítése szükséges lenne. Ezek a tényezők tehát nem befolyásolják negatívan a nők munkába állását, a gyermek elhelyezése nem akadály. A közintézményekben papíron ugyan nincs rugalmas munkaidő, de a település jellegéből adódóan nincs olyan szigorú munkarend, mint egy nagyvárosi intézményben, amennyiben a családon belül jelennek meg elintézni való dolgok, azt az intézményvezetők rugalmasan tudják kezelni.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	12	13	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	7	7	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	7	9	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	7	13	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékonyan működik a településen, jól együttműködve a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal. A problémát inkább az jelenti, hogy a szülő nem akarja igénybe venni a segítséget, vagy nem fogadja meg a tanácsokat. A településen havi egyszeri programként szerepel tanácsadás gyermekvállalással, családtervezéssel kapcsolatban az IKSZT programjában.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	0	-
2016	1	0	-
2017	1	0	-
2018	1	0	0
2019	1	0	0
2020	1	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Látens terület, nem tudunk róla, önkormányzathoz feljelentés nem érkezett, rendőrségtől sem kaptunk jelzést. A Család- és Gyermekejóléti Szolgálat sem kapott ilyen jelzést a településről. Családvédelmi koordinációs eljárás családon belüli erőszak miatt baksai lakos tekintetében nem volt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Nincs és nem is várható ilyen szolgáltatás. nem is indokolja ezt semmi, mert ha a családon belül probléma van, megoldható rokonoknál történő átmeneti elhelyezéssel, igény sincs rá a településen. Amennyiben felmerül, át kell gondolni a megoldási lehetőségeket, ami nem lehet más, mint nagyobb várossal együttműködve megoldani az ilyen nők, családok elhelyezését. Önkormányzat önerőből nem tudja ezt a szolgáltatást nyújtani. A Sellyei Járás minden településén a Család-és Gyermekejóléti Központ által működtetett telefonszámon (20/378-6668) krízis, váratlan esemény bekövetkezése esetén érhető el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a településen élő nők jellemzően nem intézményesített formában aktívak: a különböző adománygyűjtéseknél, osztásoknál, helyi rendezvények szervezésében, lebonyolításában. A képviselő-testületnek 2010. óta csak az előző ciklusban volt két női tagja, egyikőjük az alpolgármesteri posztot töltötte be. A leköszönése óta is részt vesz a település közéletének formálásában. A helyi intézmények élén – többségüknél oktatási, nevelési, szociális jellegükből adódóan – női vezető áll.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Eddig ilyenek nem voltak, a HEP célja az is, hogy ezeket a kezdeményezéseket újukra indítsuk, és feltárjuk még mélyebben, mint ez a helyzetelemzés, a nőket fokozottan érintő problémákat.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
18-54 éves nők 180 napon túli munkanélküliségének magas aránya	Felnőttképzés helybe szállítása, vonzaskörzetben lévő képzéseken való részvétel megkönnyítése, családsegítő szolgálat erősítése, a legális munka népszerűsítése a fekete munkával szemben
Gyes után visszavezetés a munkába	
Hasznosítható szakképzettség hiánya	
A megelőző szűrővizsgálatokhoz való körülményes hozzájutás	Megelőző szűrővizsgálatokra történő eljutás elősegítése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

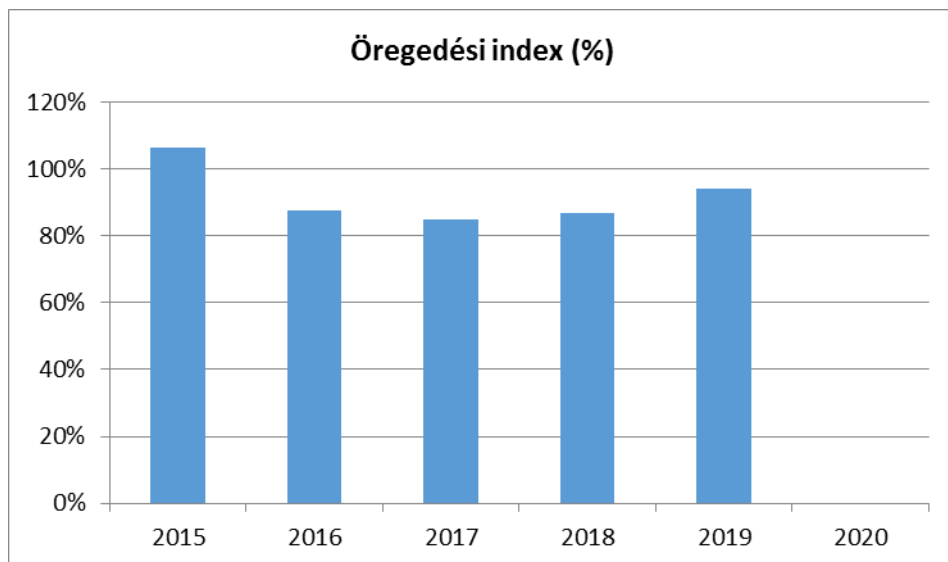
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Baksán a 60 év feletti lakosság száma 2019-ben 174 fő volt. Ez az össznépesség 8,77 %-a. Magas a 60 év feletti nők aránya, kb. másfélszerese a férfiakénak. A különbség a 65 év feletti nőknél fogható meg, jóval magasabb a számuk, mint a 65 év feletti férfiaké (68 illetve 45 fő). A nyugdíjas korúak közül ellátásban valamennyien részesülnek, többségük teljes jogú öregségi nyugdíjban.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	115	108	106,48%
2016	113	129	87,60%
2017	112	132	84,85%
2018	113	130	86,92%
2019	114	121	94,21%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

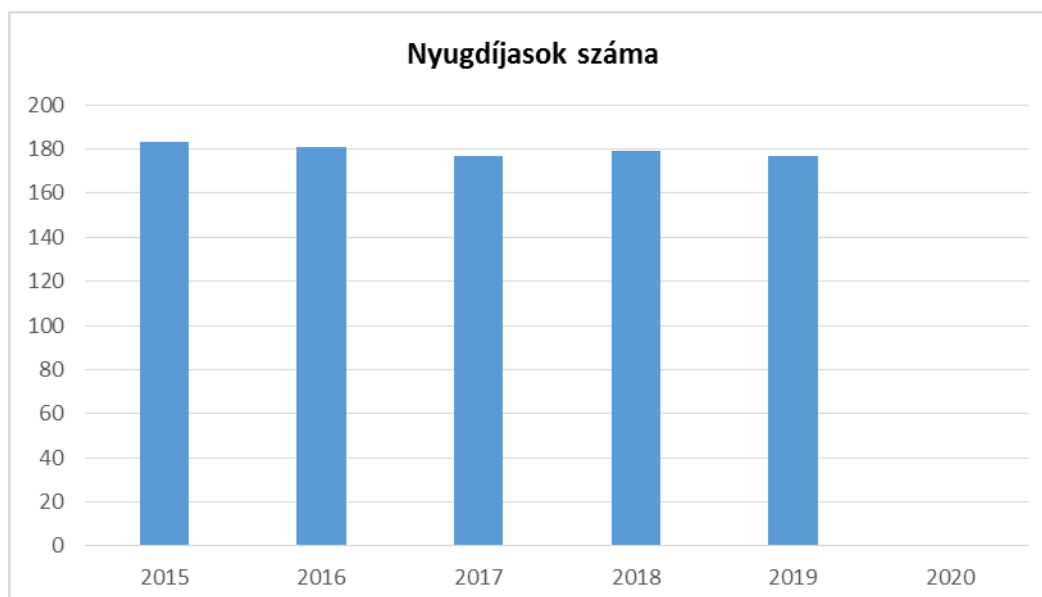

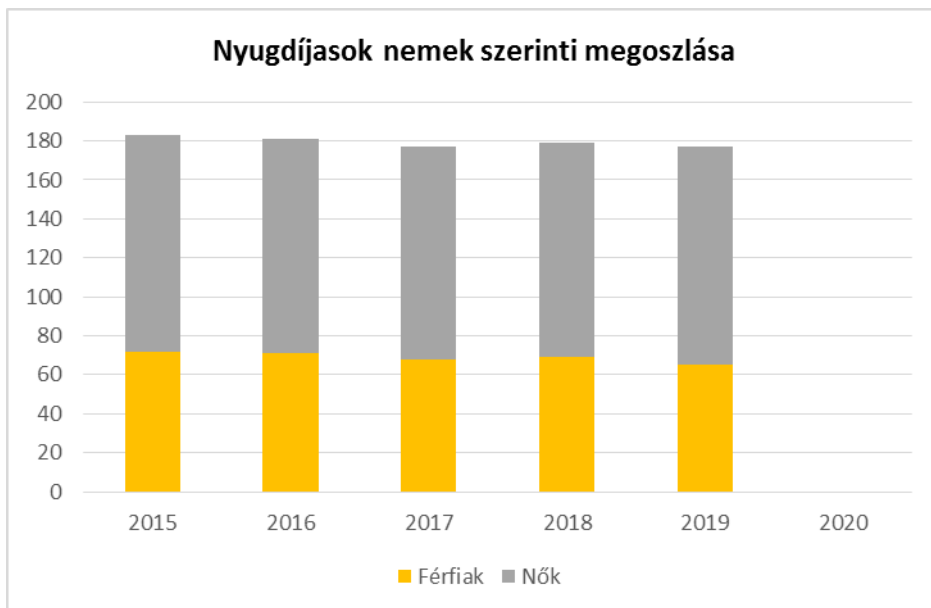

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	72	111	183
2016	71	110	181
2017	68	109	177
2018	69	110	179
2019	65	112	177
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

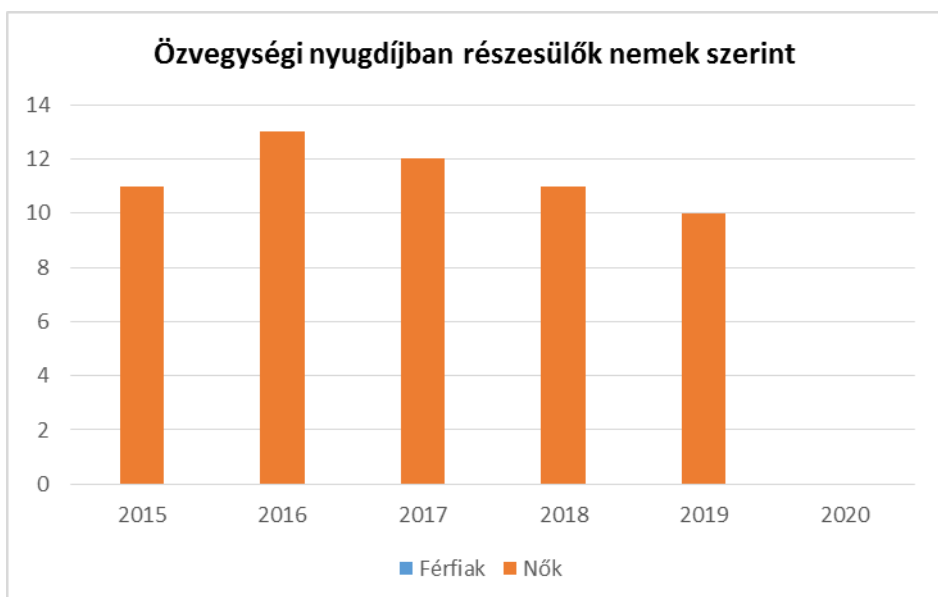
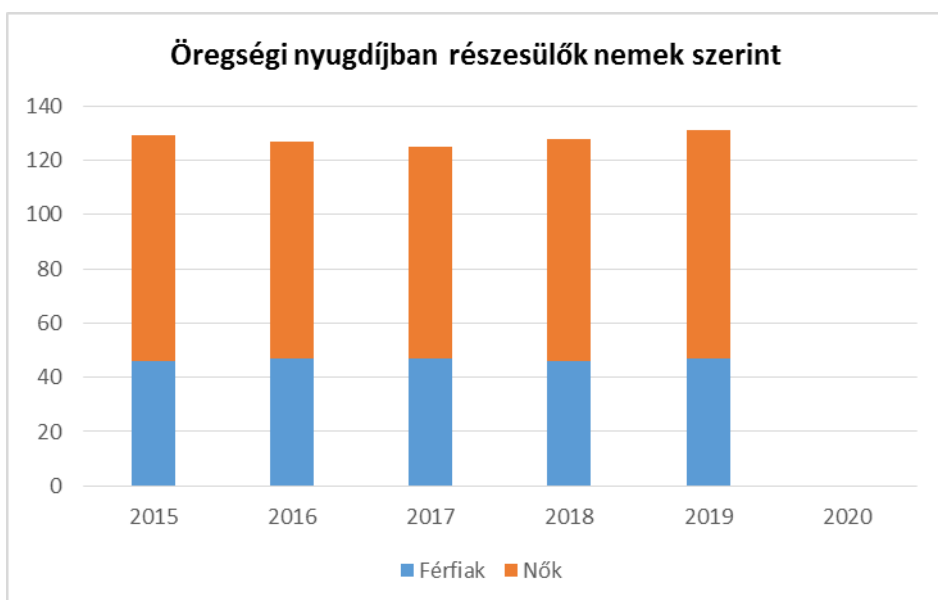
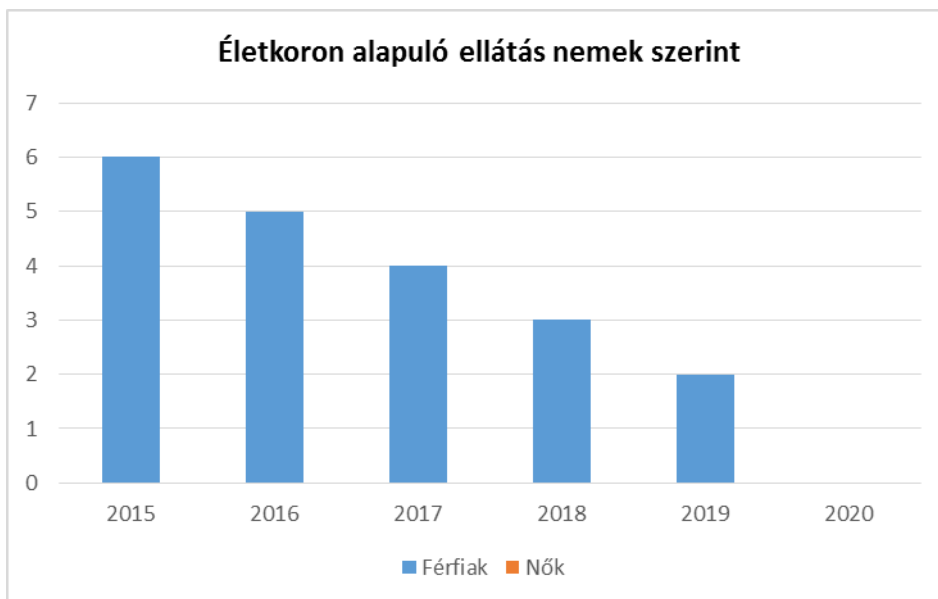
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	6	n.a.	46	83	n.a.	11	n.a.
2016	5	n.a.	47	80	n.a.	13	n.a.
2017	4	n.a.	47	78	n.a.	12	1
2018	3	n.a.	46	82	n.a.	11	1
2019	2	n.a.	47	84	n.a.	10	1
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás:

TeIR, KSH

Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Baksán nyugdíjhoz közeli (60-64 év) idősök között kevés a regisztrált munkanélküli. Az önkormányzat intézményeiben nem foglalkoztat nyugdíjasokat, és nem jellemző a környék vállalkozóira sem. Az elmúlt évek során tapasztalható folyamat, hogy a munkaerőhiány megoldására időskorúak foglalkoztatására merül fel egyre nagyobb igény. A körükben való foglalkoztatottság mértékéről azonban nincsen információk. Egy aktív nyugdíjasról van biztos információk: ő a házi és gyermekorvos. A nyugdíjasok foglalkoztatottságának előmozdítására felmerülő piaci igények esetén nyitott az Önkormányzat.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	52	38	36	35	40	0
41-45 év (TS 042)	Fő	6	3	4	5	2	n.a.
	%	11,54%	7,89%	11,11%	14,29%	5,00%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	8	4	3	2	7	n.a.
	%	15,38%	10,53%	8,33%	5,71%	17,50%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	7	4	3	2	3	n.a.
	%	13,46%	10,53%	8,33%	5,71%	7,50%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	3	4	2	6	4	n.a.
	%	5,77%	10,53%	5,56%	17,14%	10,00%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	3	4	3	4	n.a.
	%	5,77%	7,89%	11,11%	8,57%	10,00%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A közintézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjasokat és a környékbeli vállalkozóknál sem jellemző. Az élethosszig tartó tanulás iránt közösségi szinten szervezett igény nincs. A tevékeny idősor az önkormányzat azon a szinten próbálja kezelni az intézkedésekben, hogy a jelenlegi magukba zárkózás helyett aktív közösségi életet éljenek, akár a nyugdíjas klubban, akár más szervezeti formában. A tevékeny idősor mi szórakozásban, sportban, közösségi életben látjuk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az elmúlt évek során az önkormányzat által kiírt pályázatokra nyugdíjas nem jelentkezett, de ha jelentkezne, inkább pozitív irányba mozdítaná el a döntést a korából adódó tapasztalata.

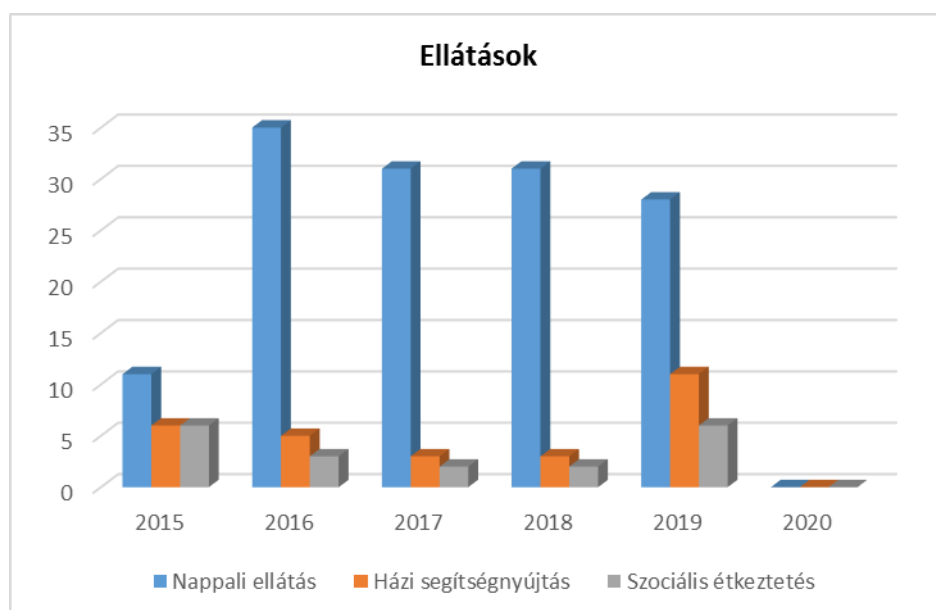
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Baksán évek óta működik az idősek nappali ellátása, sajnos a 65 év feletti idős korúak közül kevesen veszik igénybe a szolgáltatást. Ezen a területen fokoznia kell meggyőző tevékenységét az önkormányzatnak, mert az itt eltöltött idő is része lehet a tevékeny idős kornak. Probléma az idősek számára az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés, különösen a szakrendelésekhez, megelőző szűrő vizsgálatokhoz, melyek csak a városokban érhetőek el. Erre vonatkozóan a falugondnoki szolgálat kialakítása folyamatban van.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	115	11	6	6
2016	113	35	5	3
2017	112	31	3	2
2018	113	31	3	2
2019	114	28	11	6
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Baksán működik nyugdíjas klub, bár már nem egyesület formájában, mert azt a jogszabályi környezet nem teszi lehetővé. A nyugdíjas klub viszonylag aktív, de sokkal több helyi program szervezésére lenne igény. Könyvtár, az IKSZT-ben számítógép, a településen ingyenes wifi hozzáférés működik, egyéb közművelődési, vagy szórakozási lehetőség az IKSZT-ben szervezett programokon túl csak a városokban van. A település hagyományos fesztiváljain, a falunapon aktívan közreműködnek a nyugdíjasok. Az általános iskolával és az óvodával is folyamatosan szerveznek közös programokat.

b) idősek informatikai jártassága;

Kijelenthetjük, hogy az idősek informatikai jártassága alacsony szinten van. Mindössze néhányan nyilatkozták, hogy tudják használni és szokták is az internetet. Jellemzően a televíziók műsoraiból tájékozódik ez a korosztály. A helyzet javítása érdekében több kísérlet is történt a településen, de további képzésekre lehet még igény, hiszen az egyedül élők így tudják tartani a kapcsolatot a távol élő gyermekeikkel, unokáikkal. Az alapvető segítséget jelenleg is megkapják az IKSZT és az idősek klubja munkatársaitól.

d) a generációk közötti programok.

A település hagyományos fesztiváljain, a falunapon aktívan közreműködnek a nyugdíjasok, amelyeken több generációt érintő programok kerülnek megszervezésre. Az általános iskolával és az óvodával is folyamatosan szerveznek közös programokat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Jelenleg nincs kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó speciális program, ezen a jövőben a korosztállyal egyeztetve, véleményüket, tanácsaikat kikérve változtatni kíván az önkormányzat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Aktív közösségi élet hiánya	Idősek nappali ellátásába és az Idősek klubjának rendezvényeibe történő bevonás, programok szervezése,
Egészségügyi szakellátások igénybevételenek nehézsége, szűrővizsgálatok hiánya	Falugondnoki szolgálat kialakítása révén a szűrésekre, a szakellátásokra való eljutás megkönnyítése.

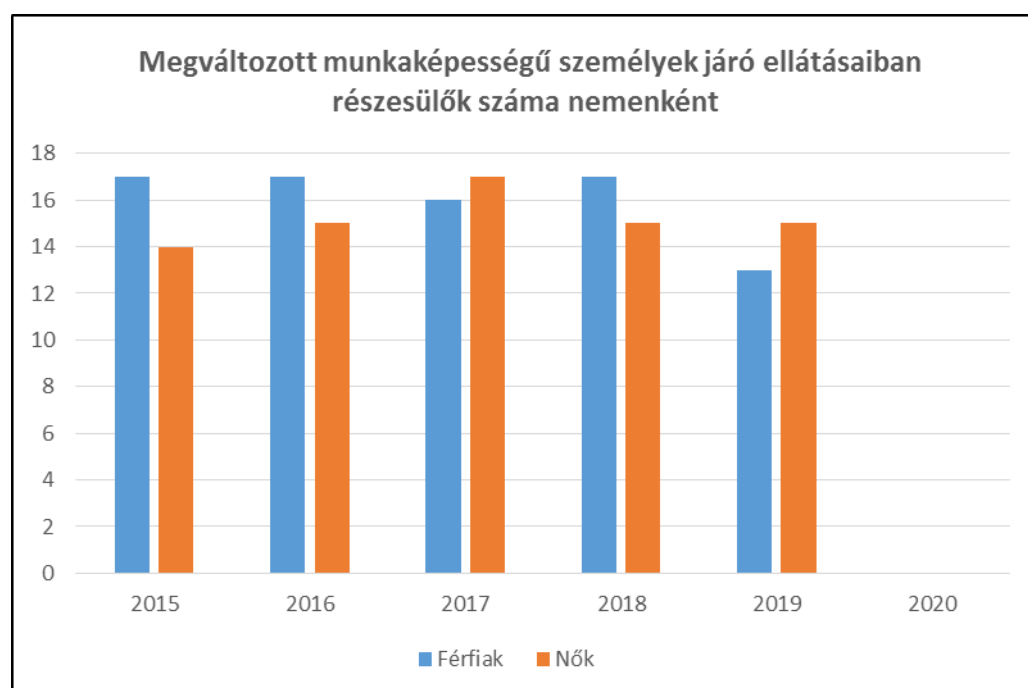
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Baksán a 2019. évi adat szerint 28 megváltozott munkaképességű személy él, többségük egészségkárosodott. Mozgásában korlátozott, de nem kerekesszékes, csak bottal közlekedő 2 fő, vak, gyengén látó egy sem, értelmi fogyatékos és süket sincs. Ezért az önkormányzat ezzel a célcsoporttal eddig nem foglalkozott. Így viszont jövőbeni előfordulásuk esetén hátrányt fognak szenvedni az elmaradt intézkedések miatt. Ezért az önkormányzat olyan intézkedési tervet készít, mely inkább megelőző és felkészülő arra az esetre, ha fogyatékos személy kíván bármilyen szolgáltatást igénybe venni (iskola, óvoda, védőnő, hivatal stb.)

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	17	14	31
2016	17	15	32
2017	16	17	33
2018	17	15	32
2019	13	15	28
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen és a környéken a fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetőségei azért sem épülhettek ki, és még gondolat szintjén sem merült fel, mert nincsenek olyan fogyatékos személyek, akik speciális munkakörülményeket igényelnének. Ezért a HEP-ben ismét csak egy hipotézist lehet felállítani, és mint szimulált problémát kezelni. A közfoglalkoztatásban az önkormányzat tudná foglalkoztatni például a mozgásszervi fogyatékosokat ülve is végezhető munkára, értelmi fogyatékosokat egyszerű fázisokból álló betanított munkára. Olyan megkeresés már érkezett az önkormányzathoz, ahol az adott vállalkozás keresett megfelelő helyszínt (nem csak helyben, hanem a környéken élő) megváltozott munkaképességűekkel történő munkavégzésre. A településen erre a célra bérbé adható ingatlan viszont nem áll rendelkezésre. A régi kultúrház épületének felújításával ezt a hiányosságot is pótolni lehetne, az ingatlan ezt a funkciót is betölthetné a kulturális élet helyszínén kívül.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az Önkormányzat tervezi a régi kultúrház felújítását többfunkciós cézzal, melynek eredményeképpen a kulturális feladatok mellett a fentiekben jelzett megkeresések alapján olyan vállalkozás helyszínéül is szolgálhatnak, amely megváltozott munkaképességűeket foglalkoztat.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem fordult elő.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A házi segítségnyújtás intézménye alkalmas az önálló életvitel támogatására az igénybevevő saját lakókörnyezetében nyújtott ellátás révén, illetve az idősök nappali ellátását igénybevevők is számos program, foglalkozás, hivatalos ügyek intézése, tanácsadás, stb. tevékenységben kapnak segítséget, támogatva ezzel az önellátó képességük minél hosszabb távon való fenntartását. A családi bölcsőde teljesen akadálymentes, miután uniós forrásból lett felújítva. Itt a felhajtó rámpán felül már braille írással információs táblák kerültek kihelyezésre, a mellékhelyiségek kapaszkodóval és ülő, valamint álló helyzetben is elérhető tükrökkel készült, és indukciós hurok is kialakításra került. Részlegesen akadálymentesített az orvosi rendelő és a védőnői szolgálat, valamint ez utóbbi épületében helyet kapott idősök nappali ellátása, továbbá az iskola is. A hivatal, továbbá az óvoda épülete viszont ezen a területen elmaradt a többi középülettől, mindkettőben megoldandó az akadálymentesítés. A hivatal épületében az akadálymentes mosdóhelyiség kialakítása is célkitűzésünk. Az Integrált Községi Szolgáltató Tér kialakítása során már teljes akadálymentesítés valósult meg, valamennyi szabványos előírásnak megfelelően. A jövőben minden fejlesztésnek ennek a szellemében kell megvalósulnia, például a közlekedési csomópontokban a járdák és úttestek közötti átjárhatóságnak is. Kiemelten kezeljük a részlegesen vagy egyáltalán nem akadálymentes intézmények akadálymentesítését.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők jelenleg természetbeni ellátásként az étkeztetést és a házi segítségnyújtást vehetik igénybe. Az államtól kapott fogyatékosági ellátásról nincs adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A többi célcsoporthoz hasonlóan probléma az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés, különösen a szakrendelésekhez, megelőző szűrő vizsgálatokhoz, melyek csak a városokban érhetőek el. Erre vonatkozóan a falugondnoki szolgálat kialakítása folyamatban van.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Teljes körű az akadálymentesítés a családi bölcsőde épületében, a házi orvosi rendelőben, részlegesen az idősök nappali ellátásánál és a védőnői szolgálatnál. A hivatal, továbbá az óvoda épülete viszont ezen a területen elmaradt a többi középülettől, mindkettőben megoldandó az akadálymentesítés. A hivatal épületében az akadálymentes mosdóhelyiség kialakítása is célkitűzésünk. Teljes körű az akadálymentesítés az IKSZT épületében. Kiemelten kezeljük a részlegesen vagy egyáltalán nem akadálymentes intézmények akadálymentesítését.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Jelenleg a családi bölcsőde teljesen, az iskola részben akadálymentesített, ahogyan a védőnői szolgálat és az idősek klubja is. A hivatal, továbbá az óvoda épülete viszont ezen a területen elmaradt a többi középülettől. Így ezek a feladatok még megoldásra várnak, anyagi források hiányában a pályázati lehetőségektől függően csak hosszútávon elképzelhetőek. Az önkormányzat honlapja akadálymentesített, a település teljes területen ingyenes elérhető internet működik.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Jelenleg az önkormányzati munkahelyeken nem valósult meg akadálymentesítés, a magánszférában szintén nem.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Nem megoldott, a jövő évek feladata.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Igény hiányában nincs és nem is várható, hogy a közeljövőben (10-20 éven belül) megvalósulna.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az Önkormányzat szűk anyagi lehetőségei miatt, igény esetén sem lenne rá lehetőség. Ugyanakkor a nehéz anyagi körülmények között élők számára a gyógyszer támogatást rendeletben rögzítette a Képviselő-testület.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen a csekély számú fogyatékossgal élő lakosok számára külön programok nincsenek, de az idősek klubja nyitott számukra, valamint az IKSZT és a helyileg annak épületében található könyvtár rendelkezésükre áll.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élőket elsősorban a település akadálymentesítésének elmaradottságából adódó közlekedési nehézségek miatt leginkább az elmagányosodás veszélye fenyegetheti. Így az akadálymentesítés lehet a kiemelt megoldási lehetőség ezen problémára, amellyel az egész

közösséget célzó programok is elérhetővé tehetőek számukra, továbbá napi életvitelüket könnyebben bonyolíthatják.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
fogyatékosokat alkalmazó munkahelyek hiánya,	helyben foglalkoztatás lehetőségének megvizsgálása, gazdálkodó szervek meggyőzése, hogy van olyan munkakör, amit fogyatékos is betölthet
szolgáltatások, közösségi programok igénybevétele körülményes	középületek akadálymentesítése, a közösség nagyobb odafigyelése és segítése a fogyatékkal élők irányába.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Balesetveszélyes járdák, utak	Járdák, utak felújítása
Akadálymentesítési hiányosságok	Középületek akadálymentesítése
A közvilágítás, a buszmegállók, a játszótér felújítására, korszerűsítésére lenne szükség és a biztonság fokozására.	A település arculatának és biztonságának javítása
Orvosi rendelő infrastruktúrája fejlesztést igényel.	Háziorvosi rendelő felújítása és korszerű műszerekkel történő felszerelése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen a Baksai Horgászegyesület és a Baksai Sport Egyesület működik civil szervezetként.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen két civil szervezet működik a Baksai Horgászegyesület és a Baksai Sport Egyesület. Az önkormányzattal és a nemzetiségi önkormányzattal is partnerségi kapcsolatban állnak. Érdekvédelmi szervek nincsenek a településen. Partnerségi kapcsolat van viszont az önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat között. Szoros az együttműködés, együtt gondolkodik és dolgozik az esélyegyenlőség javításán az önkormányzat, az önkormányzat intézményei, iskola, óvoda, a házi orvos, a védőnői szolgálat, a nemzetiségi önkormányzatok, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot 19 település tartja fenn baksai székhellyel, a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az idősek nappali ellátása társulási fenntartásában működik. Szintén társulásban működik az óvoda, a védőnői szolgálat, valamint a házi orvosi ellátás is feladatellátási szerződés alapján több önkormányzat együttműködésével működik. Partnerség van az önkormányzatok között a Kistérségi Önkormányzati Szövetségén (KÖSZ) keresztül, melynek jelenlegi elnöke Baksa Község polgármestere. A KÖSZ kiemelt célja a kistérségek élhetőbbé tétele.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok a települési önkormányzattal közösen tevékenykedik az esélyegyenlőség megvalósításában, önálló tevékenységként a romákat érintő segítő munka emelhető ki.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetekkel, mint a Baksai Horgászegyesülettel és a Baksai Sport Egyesülettel szoros a kapcsolata az önkormányzatnak, bevonásuk ebbe a tevékenységbe továbbra is szükséges és hasznos. A Máltai Szeretetszolgálat és a Katolikus Caritas az elmúlt években jelent meg a járásunk területén.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A piaci szereplők, kis és középvállalkozások, nagy vállalatok előzetes érdeklődés alapján fogékonyak lennének az esélyegyenlőség javításában, elsősorban a nők szülés utáni

munkavállalásának elősegítésében, fogyatékos személyek alkalmazásában, diákok szünidei munka lehetőségében, de ez csak most kezd kiforrni. Önmagában az is nagy eredmény, hogy nem zárkoznak el a lehetőségtől, még ha ebben anyagi megfontolás is van, hiszen például a megváltozott munkaképességűek alkalmazása esetében különböző kedvezményeket kapnak.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A lakosság széleskörű tájékoztatása az esélyegyenlőségi program megismerhetőségéről, visszajelzések, észrevételek tételére felhívás.

- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A település működtet HEP fórumot.

- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - alacsony iskolázottság, kisebb esély a munkaerőpiacon, - jövedelem hiánya, vagy alacsony jövedelem, ez miatt mentálhigiéniai és étkezési problémák - Elfeledőben van a roma kultúra 	<ul style="list-style-type: none"> - képzések, Munkaügyi Központon keresztül megvalósuló képzések, felnőttoktatás, - szociális földprogramba történő bevonásuk, háztájiban termelt zöldség és állattartás családi fogyasztásra - Roma kultúra ápolása
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulási mutatói alacsonyak, - alultápláltság és a veszélyeztetett gyermekek látens száma, - szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége hiányzik - az iskolában nincs tornaterem, és akadálymentesíteni is szükséges lenne. - Közösségi, ismeretterjesztő programok hiánya - A bölcsőde és óvoda bővítésére, korszerűsítésére lenne szükség. 	<ul style="list-style-type: none"> - gyermekjóléti szolgálattal való komolyabb szülői együttműködés, iskolában külön foglalkozás velük, felzárkóztatási programok - közösségi tér fejlesztése, programok szervezése - Iskolafelújítás, korszerűsítés közösen - Közösségi, ismeretterjesztő programok (pl. Baba-Mama Klub) szervezése - Bölcsőde, Óvoda bővítése együttesen
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - aktív közösségi élet hiánya, elmagányosodás, - egészségügyi szakellátások igénybevételeének nehézsége, szűrő vizsgálatok hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> - Idősek nappali ellátásába és az Idősek klubjába történő bevonás, programok szervezése, - falubusz üzemeltetése, szűrések helybe hozása, a szakellátásokra való eljutás megkönnyítése.
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - 18-54 éves nők 180 napon túli munkanélküliségének magas aránya, gyes-en levők visszavezetés a munkába, - szűrővizsgálatokhoz való körülményes hozzájutás, családi átmeneti otthon, krízis szállás hiánya. 	<ul style="list-style-type: none"> - felnőttképzés helybe szállítása, vonzáskörzetben lévő képzéseken való részvétel megkönnyítése, a legális munka népszerűsítése a fekete munkával szemben, - szűrővizsgálatok megszervezése lehetőség szerint helyben,

Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - fogyatékosokat alkalmazó munkahelyek hiánya, - szolgáltatások igénybevétele nehézkes 	<ul style="list-style-type: none"> - helyben foglalkoztatás lehetőségének megvizsgálása, gazdálkodó szervek meggyőzése, hogy van olyan munkakör, amit fogyatékos is betölthet, - középületek, közterületek akadálymentesítése, a közösség nagyobb odafigyelése és segítése a fogyatékosok irányába.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Balesetveszélyes járdák, utak - Akadálymentesítési hiányosságok - A közvilágítás, a buszmegállók, a játszótér felújítására, korszerűsítésére lenne szükség, és a biztonság fokozására. - Orvosi rendelő, védőnői szolgálat infrastruktúrája további fejlesztésre szorul. 	<ul style="list-style-type: none"> - Járdák, utak felújítása - Középületek, közterületek akadálymentesítése - A település arculatának és biztonságának javítása - Háziorvosi rendelő, védőnői szolgálat korszerű műszerekkel történő felszerelése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek, mint a nem romák, kizárva a szegregáció létrejöttének lehetőségét.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők nem csak a segélyekből, de saját értéktermelő munkájukkal is vegyék ki részüket a településen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek továbbtanulási esélyeinek javítását, az integrált oktatást, a gyermekéhezés megszüntetését, mentálhigiénés fejlődésüket, szocializálódásukat.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre a közösségi életbe történő bevonással, párbeszéd kialakításával kimozdítani őket a maguk által is teremtett elszigetelődésből. A szolgáltatások bővítésével, az egészségügyi ellátások könnyebb igénybevitelével a mindennapi életüket megkönnyítjük.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a család fontosságának tiszteletben tartását, a családalapítás utáni munkába történő visszailleszkedésüket, a felnőttképzésbe történő bevonásukat, egészségügyi szűrések széles körű hozzájutásának lehetőségét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életvitelének megkönnyítésére, a helyben adott lehetőségek mellett munkaerőpiacra juttatásukat, a környezetbe történő beilleszkedésük elősegítését, a szolgáltatások igénybevitelénél a fogyatékoságuk miatti hátrányukat, a szükséges akadálymentesítéseket közhivatalokban, közintézményekben.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A 2021-es felülvizsgálat során a BM útmutató szerint módosult táblázat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Járdák, utak felújítása	A településen a járdák és az utak elhasználódtak, felrepedeztek, az időjárás kikezdte őket. Szükséges lenne a felújításuk, mert így egyrészt balesetveszélyesek, másrészt nehéz rajtuk közlekedni.	Általános cél: Az utakat új burkolattal ellátni és új járdákat kialakítani a közlekedés megkönnyítése és biztonságossá tétele érdekében. Rövid táv: felmérni a felújítani szükséges járdá és útszakasz mértékét. Közép és hosszú táv: felkutatni a forrásokat és megvalósítani a felújítást	Településarculati rendelet	MNTFS 2030	1. A szükséges felújítás nagyságának felmérése. 2. Pályázati források keresése és pályázatok elkészítése, benyújtása. 3. A megfelelő források rendelkezésre állásakor a felújítások megvalósítása.	Polgármester	2023.12.31.	Jobb minőségű utak és járdák, melyek megkönnyítik a közlekedést.	Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.	Az önkormányzat által nem befolyásolható.	nincs
2	Középiletek akadálymentesítése	A településen található középületek, köztintzmények (polgármesteri hivatal, könyvtár, iskola, óvoda, buszmegállók, kultúrház) nem, vagy csak részben akadálymentesítettek, így akár a mozgáskorlátozottak, akár csak az idősek	Általános cél: A település akadálymentesítése vel külső segítség nélkül élhetőbbé válnak az intézményeink a település, a lakosság részére. Rövidtávú cél: felmérni, hogy pontosan mit és hogyan lehet akadálymentesíteni.	Településfejlesztési koncepció	MNTFS 2030	1. Felmérni a szükséges munkát 2. Pályázatok felkutatása és benyújtása 3. Az akadálymentesítés gyakorlati megvalósítása a középületeken	Polgármester	2023.12.31.	Rövid táv: kidolgozza az önkormányzat azokat a célokat és módszereket ahol, és ahogy az akadálymentesítés szükséges. Közép távon az önkormányzati hivatal és az orvosi rendelő	A megvalósításhoz csak pénz szükséges, mégpedig pályázati forrás formájában	a fenntarthatóság már csak állagmegóvást jelent	Az Óvoda tekintetében a Baksai Intézményfenntartó Társulás, a bölcsőde és idősek klubja esetén a Pécsi Töbpcélú Agglomerációs Társulás együttműködése szükséges a megvalósításhoz. Az Iskola és egyéb épületek tekintetében Baksa, Tésény, Tengeri, Siklósbodony, Ócsárd és Kisdér együttműködése szükséges.

		számára nehezen megközelíthetőek.	Pályázatok benyújtása a forrás megteremtésére. Középtávú cél: 2 éven belül a középületek fele akadálymentesen legyen megközelíthető. Hosszútávú cél: valamennyi középület akadálymentesen megközelíthető, birtokba vehető és használható legyen (külső, belső teljes akadálymentesítés)						akadálymentesítése megvalósul. Hosszú távon valamennyi középület akadálymentesítése befejeződik a közös fenntartású, Baksán található épületekkel együtt			
3	A település arculatának és biztonságának javítása	Településünk több ponton felújításra szorul. A közvilágítás felújítására, korszerűsítésére, mindig szükség van. Ugyanígy a játszótér, a buszmegállók. A biztonság fokozása érdekében a már meglévő térfigyelő rendszer bővítése is terveink között szerepel.	Általános cél: A közvilágítás korszerűsítésével és a térfigyelő kamerák bővítésével biztonságosabb lesz a település, a felújításokkal szebb lesz környezetünk. Rövidtávú cél: 1,5 éven belül a közvilágítás korszerűsítésével és a térfigyelő kamerák bővítésével a településünk jól átlátható és biztonságos lesz. Közép és hosszútávú cél: A játszótér, buszmegállók felújításával megújult környezetben, biztonságosan tudják használni őket a lakosok.	Településfejlesztési koncepció	MNTFS 2030	1. Felmérni a pontos szükségleteket 2. Pályázatok keresése és benyújtása a megvalósításhoz szükséges források megteremtésére 3. a közvilágítás fejlesztésének a megvalósítása 4. Térfigyelő rendszer bővítése 5. Buszmegállók, játszótér felújítása	Polgármester	2024.12.31.	Rövid távon felmérésre kerülnek a felújítással érintett pontos szükséglet. Közép és hosszútávon megvalósulnak a felújítások, élhetőbbé, szebbé, biztonságosabbá válik településünk	Ezek a felújítások mind pályázati forrásból valósíthatók meg	A megvalósulást követően már csak az állagmegőrzésre kell figyelni.	nincs
4	Háziorvosi rendelő és védőnői	A Baksán található orvosi rendelőben és a védőnői	Általános cél: A háziorvosi rendelő és a védőnői	Településfejlesztési koncepció	MNTFS 2030	1. a műszerek szükségleteinek felmérése. 2.	polgármester, háziorvos	2023.12.31.	1. 2 éven belül a rendelő, védőnői	Pályázati források	Az állagmegőrzést kell szem	Baksa, Kisdér, Ócsárd, Siklósbodony, Tengeri,

	szolgálat korszerű műszerekkel történő felszerelése	szolgálatnál a műszereket időszerű lecserélni és kibővíteni korszerű műszerekkel. Az alapvető szűrővizsgálatokhoz szükséges műszerek beszerzésével elérhető lenne, hogy a lakosság részt vegyen ezeken, mert helyben vannak.	szolgálat műszerekkel történő felszerelésével a lakosság minél szélesebb körű ellátása. Rövidtávú cél: Pályázatok keresése és benyújtása. A műszerezettség érdekében egyeztetés a háziorvossal, védőnővel. Középtávú cél: a háziorvos és védőnő instrukciói alapján a műszerek beszerzése. Hosszútávú cél: A lakosság színvonalas orvosi ellátásban részesül, az alapvető szűrővizsgálatok feltételei megteremtődnek a körzet lakossága számára.			Pályázat benyújtása 3. Műszerek beszerzése 4. lakosság orvosi ellátásának javítása, szűrővizsgálók megvalósítása	s, védőnő		szolgálat felszerelése a szükséges műszerekkel 2. a lakosság minden tagja igénybe veheti a korszerű ellátást és a szükséges megelőző szűrő vizsgálatokat 4. hosszútávon ez rendszeressé válik	előtt tartani	Téseny	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Háztáji zöldségtermesztés és állattartás a mélyszegénységben élőknek	A mélyszegénységben élők legnagyobb problémája egyrészt a családban az egy főre jutó alacsony jövedelem miatti hátrányok, amit az önkormányzat nem tud kompenzálni. Másfelől az értékrend elvesztése és az ebből fakadó kilátástalanság. A megtermelt javak segíthetnek a családok mindennapi megélhetésében, az egészségesebb	Általános cél: a szociális földprogram keretében, illetve a Start közmunka mezőgazdasági projekt keretében kapott vetőmagokkal (zöldség) és állatokkal (szárnyas és sertés) való háztáji gazdálkodás beindítása. Középtávú és hosszú távú cél: a termékek és állatok családi fogyasztásra történő termelése és	szociális rendelet, szociális földprogram, közmunka program	MNTFS 2030	1. A lakossági igény felmérése 2. Pályázat benyújtása sz önkormányzat részéről szociális földprogramra 3. Vetőmagok és állatok kiosztása az igénylők kötött. 4. Folyamatos ellenőrzés, hogy rendeltetésüknek megfelelően használják fel a	polgármester, állatorvos	2023.12.31.	Számszakilag csak az állattartás mérhető, minden család 10 napos csibét és két malcot kap. Ezek felnevelése és saját használatra történő fogyasztása jelenti a program eredményességét. Vetőmagból: sárgarépa,	pályázat, a szántáshoz az önkormányzat biztosítja a traktort, kiskert minden háznál van, csak úgy mint állattartásra szolgáló építmény. Humán erőforrás: a családtagok saját munkája.	mindaddig fenntartható, amíg a szociális földprogram tart. Az állatok természetes szaporodása, illetve a növényekből visszanyerhető és újra vethető magok biztosíthatják a hosszútávú fenntartást.	nincs

		táplálkozásban. Ezen kívül jelentős fejlesztést tervezünk a közmunka programban, ezáltal a saját maguk általi megtermeléshez is mintát és segítséget kaphatnak.	tenyésztése jelentős mértékben hozzájárulhat a családi költségvetéshez, az így felszabaduló pénzeszközök más fontos célra költethetők. Egészséges táplálkozás olcsóbb megvalósítása. Segítséggel a családok maguk is megtermelhetik a szükségleteiket, ehhez a szükséges szakemberi és eszközbeli segítséget megkaphatják.			kapott javakat. Az ezt igénylőknek saját termeléshez segítségnyújtás (szalmái és technikai)			zöldség, paprika, paradicsom, burgonya, karfiol és karalébé megfelelő időben történő elvetése, gondozása és a beérett termés hazai elfogyasztása az indikátor.			
2	Felnőttképzés sel vissza a munka világába	A mélyszegénységben élőkre (és nem csak romák) jellemző, hogy a munkaerőpiaci struktúrában az alacsony végzettség (8 általános) miatt nem találják helyüket. Általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők már szinte nincsenek, de a munkanélküliek nagy részének csak 8 osztálya van.	Általános cél: A mélyszegénységben élőknek olyan felnőtt továbbképzés, amely szakmát, vagy legalább a munkaerőpiacon hasznosítható képzést ad. Rövid táv: a Munkaügyi Központtal együttműködésben megszervezni a felnőttképzést helyben, vagy elérhető távolságban és felmérni, mely szakterületeken van munkaerő hiány a település körzetében Közép táv: 2 éven belül a negyven év alattiak körében 20 fő integrálása a felnőttképzés rendszerébe főleg helyben hiány	településfejlesztési koncepció önkormányzat szociális rendelet	MNTFS 2030	1. A szakma, vagy képzés nélküli lakosság számának és a területen hiányként jelentkező foglalkozások, munkaerőigény felmérése 2. A célcsoport tagjainak meggyőzése a szakképzés fontosságáról 3. A Munkaügyi Központokkal együttműködve megvizsgálni, milyen képzések indíthatóak, melyek összhangban állnak a terület munkaerőigényével és a gyakorlatban is	polgármester, családsegítő	2024.12.31.	1. 2 éven belül 20 fő szakmát, vagy képzést szerez 2. 5 éven belül a célcsoport 70 %-a munkaerőpiacon fogadható képzést szerez 3. 5 éven múlva a célcsoport 50 %-a munkát talál	A képzések általában ingyenesek, ha kell esetleg önerő is, az önkormányzat erejéhez mérten, vagy esetleges pályázati forrásból biztosítja. A képzés helyére eljutást az önkormányzat megoldja. „Ösztönző” önkormányzati továbbképzési segély beépítése a szociális ellátórendszerbe	Csak a célcsoport aktivitása befolyásolja, a fenntarthatóság egyébként biztosított	nincs

			szakmunkában a helyi igényeknek megfelelően Hosszú táv: 5 év alatt a célcsoport legalább 70 %-nak hasznosítható szakmája, vagy OKJ-s képesítése legyen és legalább fele el tudjon helyezkedni az elsődleges munkaerő piacon.			hasznosítható 4. A képzések megszervezése elsősorban helyben (ha elegendő jelentkező van) vagy közeli településekkel összefogva elérhető távolságban.						
3	Roma kultúra ápolása	Elfeledőben van a roma kultúra, még a roma lakosság részéről is. Szükség lenne arra, hogy a roma lakosságban felélesszük, a nem roma lakossággal pedig megismertessük a roma kultúra jellemzőit, szépségeit.	Általános cél: A roma kultúra felelevenítése és megismertetése a nem roma lakossággal. Rövid táv: a településen élő roma lakosság körében feleleveníteni a roma szokásokat, nyelvjárást. Közép és hosszútáv: A nem roma lakosságot is bevonni és megismertetni velük a roma nyelvjárást, szokásokat, kultúrát.	együttműködési megállapodás a települési önkormányzattal	MNTFS 2030	1. Felmérni a rendelkezésre álló szellemi és humán tőkét a lakosság körében. 2. Előadásokat tartani a roma kultúra ismérveiről, jellemzőiről. 3. Az érdeklődők részére roma nyelvápolás 4. Közösségi rendezvények szervezése az érdeklődők részére kézműves bemutatók (pl. kosárfonó, seprűkészítő) folklór programok beolvasztásával.	RNÖ elnöke, polgármester	2024.12.31.	Megismerve a roma kultúrát, a lakosság roma rétege visszatér gyökereihez, a nem roma lakosság pedig lehetőségeket meríthet a roma kultúra tárházából.	Pályázati források, amelyek segítségével a nyelvápoláshoz, illetve a kézműves bemutatókhoz, közösségi rendezvényekhez a megfelelő szakembereket, tánc csoportokat, fellépőket fel lehet kutatni és leszerződni egyszeri vagy akár rendszeres közreműködésre.	Ez csak a lakosság és főként a roma lakosság hozzáállásától függő, az önkormányzat által nem befolyásolható, csak legfeljebb segítséget nyújthat hozzá.	Baksa Roma Nemzetiségi Önkormányzat
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Érettségit, vagy szakmát a hátrányos helyzetű gyermekeknek	A HH és a HHH gyermekek egy része nem érettségizik le és nem szerez szakmát. Sőt, egy részük még az általános iskolában	általános cél: az érettségit szerzők arányát 85 %-ra emelni, a szakiskolába járók valamennyien szerezzenek	Iskola Pedagógiai programja, iskola tanterve.	MNTFS 2030; Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024); „Legyen jobb a gyermekeknek”	1. A HH és a HHH gyermekek feltérképezése 2. A 0-6 éves korosztálynál korai fejlesztés,	Iskolaigazgató, polgármester	2024.06.30.	1. rövid távon az iskola kompetencia eredményei eléri az országos átlagot. 2.	Szükséges szakemberek feltérképezése, helybe hozása Baksára az óvodába, iskolába. Az	Szabad munkaerőpiaci helyzettől és egyéni ambíciókon múlik, önkormányzat	Az Óvodát és az Iskolát feltöltő települések: Baksa, Kisdér, Ócsárd, Tengeri, Téseny

		is küszködik, mert különböző fejlesztésekre lenne szükség a felzárkózásukhoz. Így már eleve léphátrányba kerülnek a foglalkoztatásnál. Az egyenlő esélyek megteremtése ebben a célcsoportban nagyon fontos.	valamilyen szakmát. Rövid táv: az általános iskolai kompetenciákat az országos átlagra emelni. Közép táv: két év múlva minden 8-os gyermek tanuljon tovább. Hosszú táv: 5 év alatt 85 %-uk érettségizzen, (15 % legyen a nem érettségizettek aránya, mindenki más szerezzen szakmát).		Nemzeti Stratégia (2007-2032)	TSMT terápia, Dévény módszer legalább heti 1 napban (Baksa központban megszervezve közösen a környező települések gyermekeinek) 3. általános iskolában külön képzés, korrepetálás, szakemberek bevonása legalább heti 1 napban (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, konduktor..) 4. szülők bevonása, együttműködés a gyermek iskolai felkészülésének aktívabb ellenőrzésére. 5. A középiskolába járóknak helyben további korrepetálása önkéntesen vállalkozó pedagógusokkal, esetleg szakemberekkel.			közép távon valamennyi általános iskolát végzett gyermek továbbtanul. 3. hosszú távon vagy érettségit, vagy szakmát szerez minden hátrányos helyzetű baksai gyermek.	általános iskola pedagógusainak további képzése, hogy a végzős gyermekeknek még több és korszerűbb tudást adjanak át. Ezt pályázati forrásból lehet megvalósítani. Épület, eszközök rendelkezésre állnak.	t szempontjából nem releváns. Az önkormányzat a pedagógusok önkéntességét honorálja, ezen felül nem igényel költségeket, mert a szükséges helyiségek és eszközök az iskolában rendelkezésre állnak	
2	Hasznos, tartalmas, időtöltés a gyerekeknek	A településen nincs olyan hely, ahol a 6-18 évesek eltöltsék kulturáltan a szabadidejüket. Iskolaudvarban, kocsmá előtt,	Általános cél: A 18 év alatti korosztálynak esztétikus környezetben, színvonalas szórakozási	Településfejlesztési koncepció	MNTFS 2030; Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024); „Legyen jobb a gyermekeknek”	1. Az IKSZT kihasználtságának növelése 2. marketing, reklám tevékenység, programok	IKSZT vezetője, polgármester	2022.12.31.	1.Egy éven belül a célcsoport minden tagja ismerje meg a lehetőséget és legalább	2 főállású programszervező-mindenes fenntartása pályázati forrásból Az adminisztratív	Pályázati források és önkormányzati támogatás, valamint egyes rendezvénye	Környékbeli településekkel: Tengeri, Téseny, Görcsöny, Ocsárd

		buszmegállókban találkoznak, beszélgetnek. Ezt hivatott pótolni az Integrált Községi Szolgáltató Tér, ahol a célcsoport minden tagja megtalálja a számára érdekes és tetsző elfoglaltságot a szabadidő eltöltésére. Más település fiataljaival nem nagyon van lehetőség együttes programokra megfelelő hely hiánya miatt.	lehetőség biztosítása egy helyen. Rövid táv: 2020. december 31-ig az Integrált Községi Szolgáltató Tér kihasználtságának növelése. Közép táv: a fiatalok igényeihez alkalmazkodó programok, rendezvények szervezése Hosszú táv: a célcsoport 100 %-a vegye igénybe az IKSZT szolgáltatásait folyamatosan. Ezen kívül a körzetünkhöz tartozó településekkel közösen, konzorciumban létrehozni Baksa központtal egy Kulturális Központot, ahol lehetőség lenne többféle kulturális program megszervezésére, és több település fiataljait is össze lehetne hozni ezekre.		Nemzeti Stratégia (2007-2032)	szervezése 3. Folyamatos felügyelet, mely nem korlátozást jelent, hanem segítséget a szabadidő eltöltésében. Egy célirányos végzettségű ember foglalkoztatása, aki egyben a programszervezővel foglalkozna 4. Visszacsatolások figyelése, igény szerinti alakítása a szabadidő központnak, állandó megújulás 5. Baksa központtal megvalósítani a Kulturális Központot, ahol több település fiataljait fognák össze.			hetente egyszer vegyen részt valamilyen programon 2. A célcsoport teljes szegmensének folyamatosan legyen igénye a programokon való részvételre, szívesen járnak a közösségi térbe, jól érzik magukat. 3. bekapcsolódnak a szervezésbe, ötleteket adnak, sajátjuknak érzik a teret. 4. Több település fiataljai együttesen szervezik programjaikat, szakember segítségével.	feladatokat a közös önkormányzati hivatal látja el.	k bevételei biztosítják az anyagi forrásokat, a minőségi programok és rendezvények a helyszíni folyamatos kihasználtságát, megtöltését a célcsoport tagjaival	
3	Iskolafelújítás, korszerűsítés közösen	A baksai iskolába járnak a Baksa Tengeri, Téseny, Siklóbodony és Kisdér településgyermekei, ahol nincs tornaterem, és akadálymentesíteni is szükséges lenne.	Általános cél: az iskola épületének teljes felújítása, akadálymentesítése, tornaterem kialakítása, művészeti oktatással és egészségneveléssel bővíteni a gyermekek lehetőségeit. Rövid táv: felmérni az	iskola pedagógiai programja, Településfejlesztési koncepció	MNTFS 2030; Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024); „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Pályázati forrásból az iskola épületének teljes felújítása, akadálymentesítése, tornaterem kialakítása és felszerelése. 2. Művészeti oktatás és egészségnevelés	Iskolaigazgató, Tankerületi igazgató	2024.06.30.	1. A tornaterem kialakításával a gyermekek megfelelő körülmények között végezhetik a testnevelés órákat 2. a művészeti oktatással szélesedik a továbbtanulási	Pályázati forrás, megfelelő szakemberek	pályázati támogatással tartható fenn leginkább hosszú távon.	Az Óvodát és az Iskolát feltöltő települések: Baksa, Kisdér, Ócsárd, Tengeri, Téseny

			<p>épület felújításának tartalmát, pályázatok keresése és benyújtása</p> <p>Közép táv: pályázati forrásból a felújításokat és átalakításokat elvégezni, tomatermet kialakítani és felszerelni. Hosszú táv: A felújított, korszerű épületben művészeti oktatással és egészségnevelési programokkal színesíteni a gyermekek oktatását-nevelését.</p>			s megszervezése szakemberek bevonásával			esélyeik és látóterük. 3. Az egészségneveléssel a felnövekvő nemzedék egészségi problémáit előzzük meg			
4	Baba-Mama Klub	A védőnő igény szerint havonta-kéthetente tart ilyen fórumokat Baksán, ahol az érdeklődőkkel a családdal, gyermekneveléssel kapcsolatos problémákat dolgoznak fel megfelelő megoldásokat keresve	<p>Általános cél: Egy megfelelő környezetben, minél több családot bevonva a programba, megelőzni a kialakulófélben lévő veszélyeztető helyzeteket. Rövid táv: Baksán a többi 4 településsel együtt kialakítani egy megfelelő helyet erre a célra. Közép táv: A bevonható családok feltérképezése, bevonása a programokba. Hosszú táv: Elérni, hogy a családoknak maguknak legyen igénye ezekre a programokra és maguktól lássák meg a kialakulóban lévő problémákat és kérjenek segítséget a védőnőtől, esetleg</p>	Nincs ilyen, legfeljebb a védőnő programjai	MNTFS 2030; Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Baksán a 4 településsel karöltve egy megfelelő hely kialakítása pályázati forrásból. 2. A jelenleg is működő program továbbgondolása, fejlesztése a védőnő részéről. 3. Az érintett családok minél szélesebb körének bevonása a programba	Polgármester, védőnő	2023.12.31.	Rövid táv: megfelelő környezet megteremtése Közép és hosszú táv: A családok minél szélesebb körben vesznek részt a programokon, saját ötletekkel tarkítva az egyes megbeszélendő témákat	Pályázati források, mert a szakember a védőnő személyében adott	Csak az érdeklődők passzivitása lehet a fenntarthatóság akadálya	Körzetbe tartozó önkormányzatok

			szakembertől.									
5	Bölcsőde, Óvoda bővítése együttesen	A Baksán működő óvodába, családi napközibe járnak a kisgyermek Tésenyből, Tengeriből, Kisdérből, Ócsárdról és Siklóbodonyból is. A gyermeklétszám függvényében szükséges lenne a bővítés akár úgy, hogy egy felújított épületben kapna helyet az óvoda és a bölcsőde is több foglalkoztató terem kialakításával.	Általános cél: Kialakítani egy tágas, kulturált épületet (akár az óvoda épületének felújításával, bővítésével, akadálymentesítésével), ahol az esetleges gyermeklétszám növekedésével is tudnának fogadni minden kisgyermek a környező településekről. Rövid táv: 1,5 éven belül pályázatok benyújtásával megteremteni a forrásokat a felújításhoz, bővítéshez. Közép és hosszú táv: 3 éven belül elvégezni a felújítást, bővítést és egy épületen belül, több csoportszoba kialakításával és ezeket korszerű berendezéssel felszerelve a családi napközi - bölcsőde - és az óvoda egy épületbe csoportosítva működjön minden kisgyermek befogadva.	Településfejlesztési Koncepció	MNTFS 2030; Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024); „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Pályázati források megkeresése és pályázatok benyújtása együttesen a többi településsel. 2. Épület felújítása és bővítése, korszerű berendezéssel felszerelése. 3. Egy épületbe helyezve működik a bölcsőde és az óvoda.	Polgármester, óvodavezető, családi bölcsőde vezetője	2024.12.31.	1,5 -2 éven belül felújítani az épületet, 3 éven belül 1 intézményen belül kerülnek ellátásra a kisgyermek (Óvoda, bölcsőde) jelenlegi létszámnál több gyermeket befogadva	Pályázati források szükségesek, mert a humán erőforrás rendelkezésre áll	A fenntarthatóság nem kérdéses, a megvalósulást követően ugyanúgy működik majd, mint most.	Baksai Intézményfenntartó Társulás önkormányzatai
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A 18-59 év közötti nők egészségügyi szűrővizsgálatának éves	A településen nincs szakrendelés, a legközelebbi város Sellye, vagy Pécs, ahol a nők számára	általános cél: Évente egyszer a női lakosság teljes körű szűrővizsgálaton	nincs ilyen	MNTFS 2030	1. A szűrővizsgálaton két éven belül részt nem vet nők	házi orvos, védőnő, családsegítő	2024.12.31.	Középtávon a nők 85 %-a részt vesz a szűrő vizsgálatokon.	Házi orvosi ellátás ingyenes, szűrések ingyenesek. A szakrendelésre	Hosszútávon fenntartható, amíg a szűrővizsgálatok	nincsen

	rendszerességgel történő segítése	elengedhetetlenül fontos szűrő vizsgálatokat elvégezzük. Egyfelől a közömbösség, felelőtlenség, másfelől a szakrendelések megközelíthetősége és a hosszú várakozási idő okoz gondot, sok családnak ugyanis annyi pénze sincs, hogy kifizesse a buszköltséget. Ez miatt nagy a kockázat a különféle nőket érintő betegségek kialakulásának. A településen a 18-59 év közötti női lakosság 242 fő, ami az össznépesség 30,85 %-át teszi ki. Közülük csak 17 %-uk jár rendszeres szűrésre.	vegyen részt, ezáltal csökkentve a rizikófaktor az emlő –és méhnyakrák, illetve egyéb betegségek kialakulásánál. Rövidtávú cél: 1 éven belül a házi orvos mérje fel a szűrések eddigi gyakorlatát, esetleges hiányát a női lakosság körében Középtávú cél: 3 éven belül 18-59 év közötti nők 85 %-a essen át a kötelező szűrő vizsgálatokon, ha lehet helybe hozva azokat. Hosszútávú cél: A szűrővizsgálatok látogatása 100 %-ban, folyamatos legyen, és legalább 2 évente minden nő essen át szűrővizsgálaton			számának meghatározása 2. A családsegítő szolgálat általi hatékony meggyőzés a szűrések fontosságáról 3. A településre évente legalább egy alkalommal a társuláson kersztül megszervezni a szűréseket. Amennyiben ez a környező települések valamelyikén történik, megoldani az oda történő eljutást. (falubusz) 4. A házi orvos folyamatosan kísérelje figyelemmel és utalja be azokat a személyeket, akiknek ő a házi orvos- a megfelelő szakrendelésekre 5. Közös egészségügyi központ kialakítása és felszerelése Baksán, ahol az alap szűrővizsgáló t az erre képesítéssel rendelkező házi orvos és védőnő elvégezheti.	szolgálat vezetője, polgármester		Hosszútávon a nők 100 %-a részt vesz folyamatosan, de legalább két évente a szűrő vizsgálatokon.	való eljutást az önkormányzat megszervezi a jelentkezők létszáma szerint	ingyenesek.	
--	-----------------------------------	---	---	--	--	---	----------------------------------	--	--	--	-------------	--

2	Képzéssel vezetni vissza a munka világába a nőket	A 18-29 éves nők körében sok aki csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik, vagy érettségi mellett szakképzéssel nem rendelkezik. A szakképzés hiánya erősen csökkenti a nők esélyeit a munkaerő piacon, viszont ők még fogékonyabbak a tanulásra, mint az idősebb korosztály.	Általános cél: A 18-45 éves nőknek olyan felnőtt továbbképzés, amely helyben hiány szakmát, vagy legalább a munkaerőpiacon hasznosítható képzést ad. Rövid táv: egy éven belül megszervezni a felnőttképzést helyben, vagy elérhető távolságban és felmérni, mely szakterületeken van munkaerő hiánya település körzetében Közép táv: 2 éven belül a célcsoport körében 20 fő integrálása a felnőttképzés rendszerébe Hosszú táv: 5 év alatt a célcsoport legalább 95 %-nak hasznosítható szakmája, vagy képzése legyen	jelenleg nincs ilyen dokumentum	MNTFS 2030	1. A szakma, vagy képzés nélküli 18-45-éves számának és a területen hiányként jelentkező foglalkozások, munkaerőigény felmérése 2. A célcsoport tagjainak meggyőzése a szakképzés fontosságáról 3. A Munkaügyi Központokkal együttműködve megvizsgálni, milyen képzések indíthatóak, melyek összhangban állnak a terület munkaerőigényével és a gyakorlatban is hasznosítható 4. A képzések megszervezése elsősorban helyben (ha elegendő jelentkező van) vagy közeli településekkel összefogva elérhető távolságban.	polgármester, családsegítő szolgálat, munkaügyi központ	2024.12.31.	1. 2 éven belül 20 fő szakmát, vagy képzést szerez 2. 5 éven belül a célcsoport 95 %-a munkaerőpiacon fogadható képzést szerez 3. 5 éven múlva a célcsoport 50 %-a munkát talál	a képzések általában ingyenesek, ha kell esetleg önró is, az önkormányzat erejéhez mérten, vagy pályázati forrásból biztosítja. A képzés helyére lejutást az önkormányzat megoldja. „Ösztönző” önkormányzati továbbképzési segély beépítése a szociális ellátórendszerbe.	nem igényel költségeket a fenntarthatóságához, az eredmények önmagukat gerjesztik	nincsen
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek kreatív közösségi életének fejlesztése	A település összlakosságához képest magas a 60 év felettiek aránya. Az idősek nappali ellátását ennek ellenére kevesen veszik igénybe. A	Általános cél: a nappali ellátást igénybe vevők számát megemlíni. Folyamatos programok szervezése az önkormányzat	Nincs ilyen	MNTFS 2030; Időügyi Nemzeti Stratégia(2010-2022),(2023-	1. az idősek személyes megkeresése, kontaktus kiépítés, meggyőzés 2. Idősek nappali ellátása és a	nyugdíjas klub vezetője, IKSZT vezetője, polgármester	2024.12.31.	Rövid távon: elkészülnek azok a stratégiák, melyek megalapozzák a cél elérését. Középtávon:	Épület, eszközök, önkéntesek rendelkezésre állnak, esetleg egy programszervező szükséges, akinek a bérét a többi	Az idősekkel foglalkozók a nappali ellátásban főállásúak, fizetést kapnak. Önkéntesek	Környékbeli települések önkormányzataival

		nyugdíjas klub aktív tagjainak száma is csökken. Önkormányzat kevés időskori programot szervez (évente 1-2)	részéről programszervező segítségével, akit akár a 3 önkormányzat együtt alkalmaz. (legalább havonta egy.) Rövid távú: Idősügyi koncepcióban konkrétan meghatározni a feladatokat és megkezdeni a végrehajtást. Közép táv: 2 év alatt kiépíteni az idősügyi hálózatot. Hosszú táv: 3 év alatt aktiválni 30 főt az idősek nappali ellátásába, a szervezett programokba legalább az idősek 50 %-át. 5 év alatt az idősek 80 %-ának bevonása a közösségi életbe, folyamatos és változatos programok szervezése, szolgáltatások hozzáféréseinek megkönnyítése. Más települések nyugdíjasaival együttes programok megvalósítása.		2024)	nyugdíjas klub szoros együttműködése, bevonva az önkormányzati is, kapcsolat kiépítése közeli települések klubjaival és a kölcsönös segítség beindítása. 3. "Nemzedékek klubja" és a kölcsönös segítség mozgalom ("Szívességi bank") beindítása, "beszélgető hálózat" kiépítése 4.Folyamatos és változatos, aktuális és időseket érdeklő rendezvények szervezése, szolgáltatások igénybevételek könnyítése			működni kezd az idősügyi hálózat és a "Nemzedékek klubja" Hosszútávon: 30 fő igénybe veszi az idősek nappali ellátását, az idősek 80 %-a a nyugdíjas klub rendezvényeit látogatja és részt vesz a települések közötti programokon.	településsel együtt, pályázatból lehet finanszírozni. Források: pályázatok, illetve az önkormányzat támogatása biztosított	térítés nélkül vállalják a tevékenységét, ingatlan fenntartása önkormányzat által.	
2	Az egészségügyi szakellátás és szűrővizsgálatok hozzáféréseinek megkönnyítése az idősek számára	A településen jól működik a háziiorvosi ellátás, kiváló szakemberrel. Bonyolultabb és részletesebb vizsgálatok azonban helyben nem végezhetőek el, a műszeres	Általános cél: Az idős korosztály (60 év feletti) egészségügyi felmérése, igények megismerése, az egészségügyi szakellátások igénybevételeinek megkönnyítése, és a	nincs ilyen dokumentum	MNTFS 2030; Idősügyi Nemzeti Stratégia(2010-2022),(2023-2024)	1. A 60 év feletti általános egészségi állapotának felmérése 2. Közvetlen kapcsolat kiépítése az önkormányzat,	háziiorvos, polgármester	2023.12.31.	- 2 éven belül a lehetőség megteremtése a szakrendelések gyors, és rendszeres igénybevétele - 5 év alatt a célcsoport minden tagja	humán rész: háziiorvosi vizsgálat adott, szervezés és kapcsolattartás a szakrendelőkkel az asszisztens által megoldott, anyagi forrást nem igényel, a	a legtöbb vizsgálat és megelőző szűrés jelenleg még ingyenes. Az idősek szállítása megoldott a falubusszal.	nincsen

		<p>vizsgálatokra, szűrésekre csak a városokban van lehetőség, ahova az idős, nehezen mozgó és közlekedő emberek ritkán tudnak eljutni. Az idősekből az akarat is hiányzik, egyedül nem veszik igénybe, csoportosan szívesebben részt vennének a vizsgálatokon. Baksán van idősök nappali ellátása és felmerült az igény egy idősök bentlakásos intézményének létesítésére Baksa központban.</p>	<p>megelőző szűrővizsgálatok kiterjesztése és rendszeressé tétele a célcsoportban lehetőség szerint Baksára kihozva egy Egészségügyi Központban. Rövid táv: 1 éven belül megszervezni a havonta egyszeri járóbeteg ellátás látogathatóságát, felvilágosító tevékenység a szűrések fontosságáról Közép táv: 2 év alatt rendszeressé és könnyebbé tenni szakellátások igénybevételét, együttesen a többi településsel az egészségügyi központ kialakítása és korszerű műszerekkel felszerelése, ahol egy helyen elérhető a háziorvos, a védőnő és ezáltal az alapvető szűrővizsgálatok. Hosszú táv: 5 év alatt a célcsoport valamennyi tagja essen át a szükséges megelőző szűrő vizsgálatokon legalább kétfévente.</p>			<p>házi orvos és a szakellátások között, időpontok egyeztetése a vizsgálatok lebonyolítására, vagy lehetőség szerint helybe hozni. 3. A falubusszal az idősök szakrendelőbe és otthonukba szállítása. 4. Az eddig is működő mozgólabor és a helyben kialakított szűrővizsgálók igénybevételeire biztatás.</p>			<p>legalább egyszer átesik a szükséges megelőző szűrő vizsgálatokon - hosszútávon ez ciklikusan ismétlődjön</p>	<p>szűrésekre, vizsgálatokra az önkormányzat díjmentesen biztosítja a falubuszt. Pályázati forrásból, összefogással az egészségügyi központ kialakításával és műszerezettségének felújításával helybe hozhatók az alapvető szűrővizsgálatok, mert a képzettség az orvos és a védőnő személyében adottak ehhez.</p>	<p>Amíg ez a helyzet nem változik, a fenntarthatóság nem okoz problémát</p>	
<p>V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége</p>												
1	<p>Fogyatékkal élők munkaerőpiacra segítése, napi életvitelük könnyítése</p>	<p>Probléma a fogyatékosokat alkalmazó munkahelyek hiánya, a szolgáltatások igénybevétele</p>	<p>Általános cél: a meglévő kapacitások kihasználása olyan munkaterületeken, helyben, amit a fogyatékkal élők is</p>	<p>nincs ilyen dokumentum</p>	<p>MNTFS 2030; Országos Fogyatékossgügyi</p>	<p>1. munkáltatók felkeresése, közvetítés a fogyatékkal élők és a munkahelye között. 2.</p>	<p>polgármester, háziorvos</p>	<p>2024.12.31.</p>	<p>Rövid távon: legalább 4 munkáltatót meggyőzni a fogyatékkal élők munkavégzési</p>	<p>nem igényel különösebb erőforrást. A képzés munkaügyi központon keresztül</p>	<p>önkormányzat szempontjából nem releváns fenntartási költséget</p>	<p>nincsen</p>

		nehézkés. Bár jelenleg számuk a településen még alacsony, az egészségromlással is számolva ez bármikor emelkedhet. A településen csak az orvosi rendelő közelíthető meg kerekesszékekkel, egyéb, fogyatékosokat segítő eszköz nincs.	el tudnak látni. A közszolgáltatások való elérhetőség, hozzájutás javítása. Rövidtávú cél: 1 éven belül megkeresni a környék vállalkozóit, munkáltatóit és felmérni azoknak a munkahelyeknek a számát, amit fogyatékos is be tud tölteni. Közintézmények felmérése az akadálymentesítés érdekében. Középtávú cél: 2 éven belül, ha szükséges képzésekre küldés, hogy a betölthető munkahelyre alkalmas legyen a fogyatékkal élő. Pályázatok keresése az akadálymentesítéshez. Hosszútávú: 5 éven belül legalább 8 fő fogyatékkal élőknek munkahelyet teremteni helyben, vagy a környező településeken. A polgármesteri hivatal, óvoda, iskola, egészségház, IKSZT és könyvtár teljes akadálymentesítése.		Program (2015-2025	házi orvosi javaslatok beszerzése, kit, milyen jellegű munkakörben lehetne foglalkoztatni anélkül, hogy az egészsége tovább károsodna, vagy fogyatékosága romlana. 3. Ha szükséges a munkahelyre való eljutás segítése 4. munkaszerződések megkötése 5. Pályázatok keresése akadálymentesítésre, pályázat benyújtása. 6. Középületek akadálymentesítése			képességeiről. Pályázat keresése akadálymentesítésre Középtávú: a szükséges képzések megvalósítása munkaügyi központon, vagy egyéb felnőtt oktatásban. Pályázat benyújtása középületek akadálymentesítésére. Hosszútávú: legalább 8 fogyatékkal élőknek tartós munkahelye lesz. Megtörténik a polgármesteri hivatal, óvoda, iskola, egészségház, teleház, könyvtár akadálymentesítése.	valósulna meg, a munkáltató (ez lehet önkormányzati intézmény is) fizeti a bért. Ha szükséges az önkormányzat segít (falubusszal) a munkahelyre való eljutásban. Az akadálymentesítés pályázatból történne, a pályázat megírásában a hivatal közreműködik.	nem igényel.	
2	Nincs akadály a fogyatékkal élőknek sem	A településen a közszolgáltatások terén a fogyatékkal élők számára nem történtek meg azok a fejlesztések, melyek megkönnyítenék számukra a	Általános cél: a fogyatékkal élők számára valamennyi közszolgáltatás külső segítség nélkül elérhető legyen. Rövid távú	településfejlesztési koncepció	MNTFS 2030; Országos Fogyatékosügyi Program (2015-	1. fogyatékkal élőkkel egyeztetés, mire van igényük 2. Pályázatok felkutatása és benyújtása 3.	polgármester	2024.12.31.	Rövid táv: a fogyatékkal élőkkel közösen kidolgozza az önkormányzat azokat a célokat és	- a megvalósításhoz csak pénz szükséges- pályázati forrás - a pályázat írást és a pénzügyi lebonyolítást az	A későbbiekben csak pénzügyi állagmegóvás szükséges, mely önkormányzati	nincsen

		<p>közintézmények megközelítését, eligazodásukat. Egy épület teljesen akadálymentesített, a családi bölcsőde, részleges az orvosi rendelő. Nehezen megközelíthető az iskola, óvoda, önkormányzati hivatal, idősok nappali ellátása, védőnő, IKSZT.</p>	<p>cél: egyeztetés a fogyatékosokkal, melyek a legszükségesebb teendők, mire van igényük Középtávú cél: 2 éven belül a középületek fele akadálymentesen legyen megközelíthető Hosszútávú cél: valamennyi középület akadálymentesen megközelíthető, birtokbavehető és használható legyen (külső, belső teljes akadálymentesítés)</p>	2025)	<p>az akadálymentesítés gyakorlati megvalósítása a középületeken 4. a lakókörnyezetben élők felkérése a fogyatékosok mindennapi életében történő segítésére</p>			<p>módszereket ahol, és ahogy az akadálymentesítés szükséges Közép táv: az önkormányzati hivatal és az orvosi rendelő akadálymentesítése megvalósul Hosszú táv: valamennyi középület akadálymentesítése befejeződik.</p>	<p>önkormányzati hivatal végzi</p>	<p>költségvetési forrásból megoldható</p>	
--	--	--	---	-------	---	--	--	--	------------------------------------	---	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

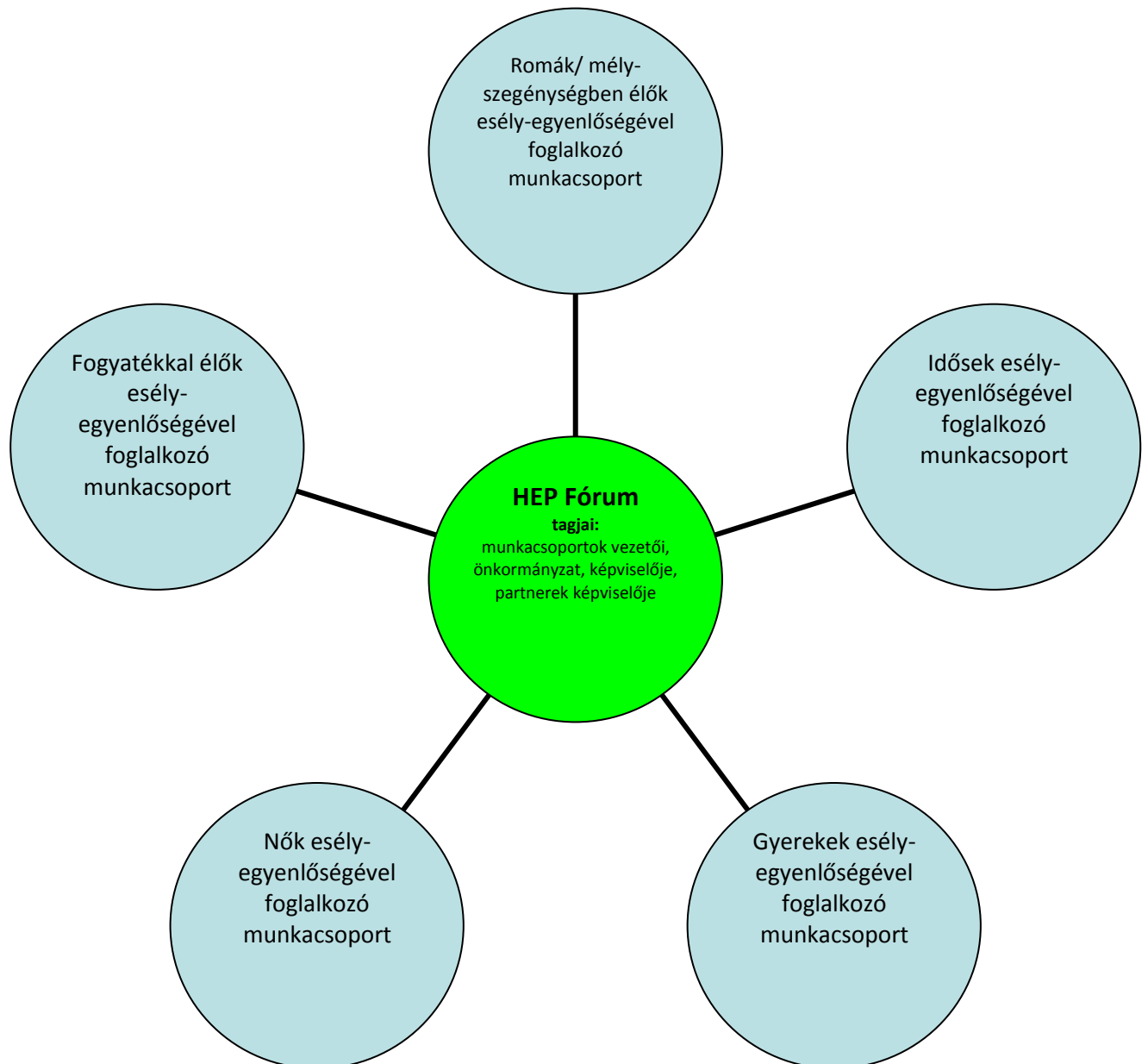
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A ... város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Baksa város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 2019. XI. 19. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum: Baksa, 2019. 11. 19.

Aláírás
Polgármester

A Baksa Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum 2019. 11. 19.

Partner aláírás
Baksa Térségi Család- és
Gyermekjóléti Szolgálat

Dátum 2019. 11. 19.

Dr. Borcsányi Papp István
Partner aláírás
Baksai Általános Iskola

Dátum 2019. 11. 19.

Partner aláírás
Baksai Óvoda

Dátum 2019. 11. 19.

Partner aláírás
Védőnő

Dátum 2019. 11. 19.

Partner aláírás
Házi orvos

Dátum 2019. 11. 19.

Partner aláírás
Sellyei Járási Hivatal Foglalkoztatási
Osztály (Munkaügyi Kirendeltség)

Dátum 2019. 11. 19.

Borcsányi Papp István
Partner aláírás
Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Kivonat

Készült: Baksa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2019. november 19-én,
a helyi önkormányzati hivatalban megtartott rendes nyilvános képviselő-testületi
ülésének jegyzőkönyvéből

Baksa Község Önkormányzata Képviselő-testületének

97/2019.(XI.19.) önkormányzati határozata

Helyi esélyegyenlőségi program tervezetének jóváhagyása, elfogadása

HATÁROZAT

Baksa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 5 igen szavazattal,
tartózkodás és ellenszavazat nélkül úgy határoz, hogy Kásádiné Derzsi Gabriella
köztisztviselő által elkészített HEP tervezetet elfogadja és a részére megállapított
br. 70.224 Ft összegű megbízási díjat kifizeti a részére, azzal a feltétellel, hogy
az elkövetkezendő 5 évben vállalja a HEP-ben való változások átvezetését,
javítását.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

k.m.f.

Tóth Gábor s.k.
polgármester

Takácsné Jauk Ibolya s.k.
jegyző

A kivonat hiteles:.....

Kivonat

Készült Baksa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2021. december 15-én megtartott rendes testületi ülésének jegyzőkönyvéből

59/2021.(XII.15.) önkormányzati határozata

Tárgy: a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

HATÁROZAT

1. Baksa Község Önkormányzata Képviselő-testülete összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló, 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján Baksa Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának két évente esedékes felülvizsgálatát elvégezte és a felülvizsgálat alapján módosított Programot elfogadja.
2. A Képviselő-testület felkéri a HEP referensi feladatokat ellátó aljegyzőt, hogy a Program közzététele érdekében tegye meg a szükséges intézkedést.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester
aljegyző

k.m.f.

Tóth Gábor s.k.
polgármester

Némethné dr. Salamon Krisztina s.k.
aljegyző

A kivonat hiteles: Baksa, 2021. 12. 15.

Némethné dr. Salamon Krisztina
aljegyző

